

2003

2

XIII

**Kláštery
v katedrále**

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

**Dny otevřených
dveří na VUT**

**Václav Havel jmenoval
nové rektory**

**Česká konference
rektorů jednala v Brně**

Obsah

- 3 **STISKNĚTE TLAČÍTKO!**
- 4 **PREZIDENT VÁCLAV HAVEL JMENOVAL PROF. JANA VRBKU REKTOREM VUT V BRNĚ**
- 5 **JMENOVÁNÍ NOVÝCH PROREKTORŮ A DĚKANŮ VUT V BRNĚ**
- 6 **NOVĚ JMENOVANÍ DĚKANI ODPOVÍDALI NA OTÁZKY**
- 9 **CO SI O TOM MYSLÍTE?**
- 10 **STUDENTI PRVNÍCH ROČNÍKŮ ZÍSKAJÍ BONUS PRO UBYTOVÁNÍ NA KOLEJÍCH**
- 11 **REKTOŘI SI V BRNĚ PŘIPOMENULI 10. VÝROČÍ ZALOŽENÍ SVÉ KONFERENCE**
- 12 **STÁTNICE NA FAKULTĚ ARCHITEKTURY**
- 14 **Z POHLEDU KVESTORA: SPOLUPRÁCE DVOU NEJVĚTŠÍCH UNIVERZIT V BRNĚ**
- 15 **NADACE PRECIOSA POSKYTLA STUDENTŮM STIPENDIA**
- 16 **ŽIVOT PROFESORA JIŘÍHO BRAUNERA JE KRONIKOU DVACÁTÉHO STOLETÍ**
- 18 **VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI HISTORIE VUT V BRNĚ – REKTOŘI**
- 19 **EVROPSKÉ JAZYKOVÉ PORTFOLIO – ELP**
- 20 **RECENZE: BILANCE I PERSPEKTIVA**
- 21 **BRNĚNSKÉ URBANISTICKÉ DNY**
- 22 **DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ PŘILÁKALY STOVKY ZÁJEMCŮ O STUDIUM**
- 23 **INFORMACE**
- 27 **MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽ STUDENT EEICT 2003**
- 28 **EDICE VĚDECKÉ SPISY V ROCE 2002**
- 29 **NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**
- 30 **VYHLÁŠENÍ NEJLEPŠÍCH SPORTOVců VUT V BRNĚ**
- 31 **V BRNĚ SE NATÁČEL FILM O NÁSTUPU HITLERA K MOCI**

Stiskněte tlačítko!

Ředitel Domu umění města Brna Doc. PaedDr. Radek Horáček, Ph.D., je absolventem Pedagogické a Filozofické fakulty MU v Brně. Napsal monografii Galerijní animace a zprostředkování umění, jako výtvarný kritik publikoval od 80. let cca 1000 recenzí, studií, glos a dalších textů v odborném i denním tisku. V 90. letech připravil řadu výstav současného umění.

Při úvahách o významu techniky v současném světě se mi zpravidla vybaví tři věci. Tou první jsou automobily jako zosobnění dynamického a obrovsky rozšířeného technického výtvarnictví. Poté ale utíkám do světa zcela specifické oblasti techniky sportovního rybářství, do níž patří jemné stroje navijáků a lehoučké a neuvěřitelně pevné pruty z karbonových vláken, ale také technika rybolovu a různé užívání speciálních rybářských zařízení, například splávků. To vše ovšem v tichém zákoutí přírody.

Ale je tu ještě třetí, mnohdy velmi traumatizující symbol techniky, a to jsou návody k použití různých přístrojů. Po přečtení návodu k obsluze televizoru, kamery či jakéhokoliv jiného přístroje si vždy kladu otázku, či je to vina, že ničemu nerozumím. V textu jsou vedle běžných slov pojmy neznámé, nevysvětlené a pro mě nevysvětlitelné a jsou poskládány do celku, který nedává smysl. Po první vlně zoufalství, kdy za viníka pokládám sám sebe, přichází druhé období vzdoru, kdy hledám vinu na straně autorů nesrozumitelného textu. Někdy mě i jímají jakési všelidské pochybnosti o významu civilizace, když systém slovního pojmenování, který lidstvo užívá již šest tisíc let, stále ještě nevede k úplnému dorozumívání.

Otázku nesrozumitelných návodů jsem si ale vyřešil. Vina je vícestupňová. Nejdříve inženýr sepíše návod. Je odborníkem na techniku, ale není slovesně vyškolen a neumí přesně rozlišit, kterým pojmům a formulacím porozumí i lidé bez specializovaného technologického vzdělání. Jenže anglický text jihokorejského inženýra pak na českém území překládá člověk, který sice zpravidla má jazykovou specializaci, ale zase nerozumí technice. Návod je tedy od počátku pro laika nesrozumitelný, ale překladem se z něho stává přímo absurdní báseň. Co s tím?!

Jediným řešením je návrat zpět na okraj civilizace, kdy se písmo začalo rodit z obrazových znaků. Právě počítačové informační technologie jsou dnes stále více založeny na ikonách – obrazových znacích vypovídajících svou vizuální podobou. Kruh civilizace se tedy asi uzavře, až se ustálí všeobecně užívaná a celosvětově srozumitelná obrázková řeč. Znak ryby zatím na klávesnici svého počítače marně hledám...

Radek Horáček,
ředitel Domu umění města Brna

Prezident Václav Havel jmenoval Prof. Jana Vrbku rektorem VUT v Brně

Prezident České republiky Václav Havel slavnostně jmenoval 21. ledna 2003 v Trůnním sále Pražského hradu 16 rektorů českých vysokých škol. Byl mezi nimi i Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., který povede Vysoké učení technické v Brně již ve druhém funkčním období. Pro prezidenta Havla to bylo nejen poslední jmenování rektorů, ale jedno z posledních jmenování vůbec za téměř 13 let, která strávil v prezidentské funkci. „Toto jmenování je jedním z mých posledních ústavních kroků. Chci, aby tím bylo vnímáno, že jsem vždy přikládal velký význam vzdělání,“ poznamenal Havel, když předal jmenovací dekrety a poblahopřál novým rektorům. Slavnostního aktu jmenování se zúčastnila i ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Petra Buzková. Jmenování rektorů nabylo účinnosti 1. února 2003.

Prezident jmenoval:

Prof. PhDr. Václava Cejпка rektorem Janáčkovy akademie múzických umění v Brně,
 Prof. Ing. Tomáše Čermáka, CSc., rektorem Vysoké školy báňské Technické univerzity Ostrava,
 Doc. Ing. Jaroslavu Durčákovou, CSc., rektorkou Vysoké školy ekonomické v Praze,
 Prof. Ing. Jana Hrona, DrSc., rektorem České zemědělské univerzity v Praze,
 Prof. Ing. Vojtěcha Konopu, CSc., rektorem Technické univerzity v Liberci,
 Prof. Ing. Miroslava Ludwiga, CSc., rektorem Univerzity Pardubice,
 Prof. MUDr. PhDr. Janu Mačákovou, CSc., rektorkou Univerzity Palackého v Olomouci,
 Doc. akademického architekta Jiřího Pelcla rektorem Vysoké školy umělecko-průmyslové v Praze,

Nově jmenovaní rektori českých vysokých škol s prezidentem Václavem Havlem a ministryní Petrou Buzkovou.

Prezident republiky Václav Havel na Pražském hradě jmenoval Prof. RNDr. Ing. Jana Vrbku, DrSc., rektorem Vysokého učení technického v Brně.

Prof. Ing. Stanislava Procházkou, DrSc., rektorem Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně,
 Prof. akademického malíře Jiřího Sopka rektorem Akademie výtvarných umění v Praze,
 Prof. RNDr. Václava Suchého, DrSc., rektorem Veterinární a farmaceutické univerzity Brno,
 Prof. RNDr. Ing. Jana Vrbku, DrSc., rektorem Vysokého učení technického v Brně,
 Prof. Ing. Ivana Wilhelma, CSc., rektorem Univerzity Karlovy v Praze,
 Prof. Ing. Jiřího Witzanyho, DrSc., rektorem Českého vysokého učení technického v Praze,
 plk. Doc. Ing. Rudolfa Urbana, CSc., rektorem Vysoké vojenské školy pozemního vojska ve Vyškově,
 plk. Doc. Ing. Františka Vojkovského, CSc., rektorem Vojenské akademie v Brně.

SUMMARY:

The Czech president Václav Havel appointed 16 rectors of Czech universities during a ceremony in the Throne Hall of the Prague Castle on 21st January 2003. Among them was Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., who will serve his second period in office as Rector of BUT.

Jmenování nových prorektorů a děkanů VUT v Brně

Rektor VUT v Brně Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., jmenoval dne 30. ledna 2003 podle § 10, odst. 4, zákona č. 111/98 Sb. o vysokých školách, a po souhlasném vyjádření AS VUT nové prorektory pro tříleté funkční období od 1. února 2003. Současně rektor jmenoval podle § 28, odst. 2, zákona č. 111/98 Sb. o vysokých školách na návrh akademických senátů pěti fakult jejich děkany na tříleté funkční období od 1. února 2003.

Novými prorektory byli jmenováni:

Prof. RNDr. Josef Jančář, CSc.,

prorektor pro tvůrčí rozvoj (druhé funkční období)

Prof. Ing. Jiří Kazelle, CSc.,

prorektor pro vnější vztahy (druhé funkční období)

Doc. Ing. Karel Rais, CSc., MBA,

prorektor pro strategický rozvoj (první funkční období)

Doc. RNDr. Miloslav Švec, CSc.,

prorektor pro studium a záležitosti studentů (první funkční období)

Novými děkany byli jmenováni:

Prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, CSc.,

děkan Fakulty stavební (první funkční období)

Jmenovací dekret přebírá děkan Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií Prof. Ing. Radimír Vrba, CSc.

Prof. Ing. Josef Vačkář, CSc.,

děkan Fakulty strojního inženýrství (druhé funkční období)

Prof. Ing. Radimír Vrba, CSc.,

děkan Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií (druhé funkční období)

Doc. Ing. Josef Chybík, CSc.,

děkan Fakulty architektury (druhé funkční období)

Prof. Ing. Jaroslav Fiala, CSc.,

děkan Fakulty chemické (první funkční období)

„Byli jste demokraticky zvoleni, projevenou podporu využijte k rozvoji svých fakult. Doba, která VUT čeká, nebude jednoduchá. Extenzivní rozvoj naší univerzity končí, musíme se soustředit na to, co VUT přinese efekt. Nejen v oblasti finanční, ale i ve zvýšení úrovně vědy a výzkumu a v rozvoji inovačního podnikání. Unikátní myšlenky, které na naší univerzitě vznikají, je třeba zhodnotit vývojem nových technologií a výrobků. Máme smělý projekt – inkubátor. Nyní musíme udělat vše pro to, aby byl úspěšný.

Počítám s vaší aktivní pomocí při vedení naší univerzity, které chápu šířeji jako spolupráci rektora, prorektorů, děkanů i akademických senátů. Přeji nám všem, aby dělné a přátelské prostředí provázelo i toto volební období, aby Vysoké učení technické v Brně bylo přední (a možná i první) univerzitou České republiky,“ řekl mimo jiné při slavnostním předávání jmenovacích dekretů prorektorům a děkanům rektor Prof. Jan Vrbka.

Nově jmenované prorektory představíme v příštím čísle Událostí, dokončení ankety s novými děkany přinášíme na dalších stranách.

Připravil Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková

SUMMARY:

By virtue of Section 10, Paragraph 4 of the 1998 University Act and following an approval by the BUT Academic Senate, on 30th January 2003, Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., Rector of BUT, appointed his vice-rectors for the coming period of three years beginning on 1st February 2003. By virtue of Section 28, Paragraph 2 of the same law and following suggestions by the Academic Senates of five BUT faculties he also appointed their deans for the same period.

Nově jmenovaní děkani odpovídali na otázky

Pokračujeme v anketě s nově jmenovanými děkany VUT v Brně. Po děkanech Fakulty strojního inženýrství (Prof. Ing. Josef Vačkář, CSc.), Fakulty podnikatelské (Doc. Ing. Miloš Koch, CSc.) a Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií (Prof. Ing. Radimír Vrba, CSc.) přinášíme v tomto čísle odpovědi nových „prvních mužů“ Fakulty architektury (Doc. Ing. Josef Chybík, CSc.), Fakulty chemické (Prof. Ing. Jaroslav Fiala, CSc.) a Fakulty stavební (Prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, CSc.).

Nově jmenovaným děkanům položila redakce Události tři stejné otázky:

- 1) Co bude vaší prioritou, čeho byste chtěl ve tříletém funkčním období především dosáhnout?
- 2) Co považujete za přednosti a co naopak za nedostatky vaší fakulty?
- 3) Proč byste doporučil absolventovi střední školy studium právě na vaší fakultě?

Doc. Ing. Josef Chybík, CSc. Fakulta architektury

1) Vysoká škola je místem, kde společně žijí studenti, akademičtí pracovníci a zaměstnanci. Považuji za prioritní, aby v této komunitě byla vytvářena atmosféra vzájemné důvěry, ohledu a pomoci. Dále je nezbytné, aby se v kolegiálním a vzájemně náročném vztahu studentů a učitelů utvářelo tvůrčí klima, které povede k rozvoji osobnosti studenta. Právě tyto interaktivní vztahy chápu jako hlavní sílu vedoucí k rozvoji školy.

V programovém prohlášení jsem uvedl čtyři hlavní okruhy problémů, kterými je nutno se zabývat – studium, tvůrčí činnost, vnější vztahy a domovní fond. Pokusím se z každé skupiny uvést to nejdůležitější.

Ač jsme v uplynulém roce prošli akreditačním řízením, bude v duchu propojování našich studijních programů s programy českých i evropských škol architektury potřebné na nich pracovat a zlepšovat je. V rámci tvůrčí činnosti očekávám úspěšné dokončení výzkumného záměru. Za podmínku, které nám nepřejí, se pokusíme o přijetí záměru nového a chceme být úspěšní v získávání projektů v rámci grantových agentur. V oblasti vnějších vztahů propojíme své aktivity s městem

Brnem a oblastmi Moravy a Slezska, odkud k nám převážná většina studentů přichází. Prohloubíme vztahy se zahraničními školami architektury. Dokončíme rekonstrukci areálu, což ovšem nevyklučuje vyhodnocení Generelu VUT, a s ohledem na výstup z přijaté analýzy koncepčně připravíme dlouhodobý záměr s dislokací naší fakulty.

2) Nejedná se ani tak o přednost, jako spíše o charakteristickou vlastnost naší fakulty. Oproti jiným součástem VUT jsme, co se počtu studentů týká, malou školou. Neplatí to z nějaké cílené snahy nezvyšovat počet posluchačů a vytvářet jakousi elitní instituci, ale zcela jednoznačně z náročnosti a zaměření studia. Dokazuje to i fakt, že nezřídka přijímáme skutečně všechny, kteří prokáží u přijímacích zkoušek příslušnou míru talentu a uspějí v předepsaných disciplínách, respektive je velmi málo těch, které z kapacitních důvodů odmítáme. A to vše přesto, že počet přihlášených se v posledních letech pohybuje v intervalu od 350 do 450 a přijatých do prvního ročníku, alespoň v roce 2002, bylo 88 studentů.

Za největší nedostatek považuji personální skladbu fakulty. Konkrétně mám na mysli počet profesorů. I když se v současnosti věci pohnuly správným směrem, není situace potěšitelná. Zvláště bolavě tento stav vnímám například v souvislosti s připravovanou akreditací habilitačního oboru urbanismus, která nás letos čeká. Další věcí je to, že vstupujeme do období „jistých nejistot“, které se pojí s naší budoucí lokací. Po dosavadních jednáních se „zdá“, že v horizontu 5 až 10 let se FA přemístí na Údolní 57. I přesto je naším zájmem, a věřím, že je to i v zájmu vedení VUT, abychom alespoň v nezbytném rozsahu měli možnost dobudovat to, co jsme loni zahájili. Tzn. dokončit rekonstrukci sklepa v budově A, opravit dvůr a provést nezbytné úpravy v budově B.

3) Na Fakultě architektury se studentem pracujeme individuálně, jak je to obvyklé na jiných uměleckých školách. Ke kvalitě výuky přispívá fakt, že naprosto cizí je zde neosobní vztah mezi učitelem a studentem. Během studia jsou vytvořeny podmínky, aby student v pestré škále specializovaných ústavů a architektonických ateliérů rozvíjel talent, získal schopnost tvořit a univerzitně se vzdělával. Naším specifikem je dvousemestrální praxe,

ve které si vyvráležší posluchači magisterského programu na konkrétních pracích spojených s realizací ověřují znalosti získané dřívějším studiem. V rámci bilaterálních mezinárodních dohod může posluchač ucelenou část – semestr nebo ročník – bez náhrady absolvovat na zahraniční škole, což naši studenti v poměrně široké míře využívají. Neopominutelná je také skutečnost, že škola má v architektonickém a akademickém prostředí dobré renomé dané stoletou tradicí a minulými i současnými výsledky. V neposlední řadě je pro žáky zajímavé a lákavé i to, že studentská léta prožijí v univerzitním Brně.

Prof. RNDr. Ing. Petr Štěpánek, CSc.
Fakulta stavební

1) Mým cílem je vytvořit podmínky proto, aby

- studenti získávali aktuální, prakticky využitelné znalosti v dostatečném rozsahu a hloubce (samozřejmě v závislosti na studovaném studijním programu),
- se absolventi fakulty co nejlépe uplatnili na trhu práce, a to nejen v ČR, ale i v celé Evropě,
- se fakulta po vstupu ČR do

EU začlenila do sítě Evropských vysokých škol a pěstovala plnohodnotné a rovnoprávné styky s ostatními školami a fakultami příbuzného zaměření v Evropě i ve světě.

Ve studijní oblasti považuji za primární akreditovat bakalářské a magisterské studijní programy. Od školního roku 2004/5 je již nutno přijímat studenty na fakultu do bakalářského studijního programu. Při tvorbě nových programů budeme vycházet z návrhu, který vytvořilo předchozí vedení fakulty. Je však nutno zohlednit některé skutečnosti, zejména připravovanou novelizaci zákona č. 360/1992 Sb. o výkonu povolání autorizovaných architektů, inženýrů a techniků činných ve výstavbě, která je nyní projednávána poslaneckou sněmovnou. Za ne-

zbytně nutné dále považuji nabízet v magisterském studiu jednotlivých studijních programů povinně výuku vybraných předmětů v anglickém, případně jiném cizím jazyce tak, aby každý student absolvoval část výuky v cizím jazyce.

Je nezbytné, aby se fakulta ve spolupráci s profesními a odbornými organizacemi a podle požadavků praxe více angažovala v oblasti celoživotního vzdělávání. Jedná se o potenciálně významný zdroj financování, který není limitován prostředky státu. Předpokládáme navázání kontaktů se zahraničními partnery, kteří mají s celoživotním vzděláváním zkušenosti, zapojení fakulty do sítě nadnárodních vzdělávacích struktur a v neposlední řadě prohloubení spolupráce s ČKAIT při zabezpečování jejich vzdělávacích programů, odborných aktivit a činností souvisejících s autorizačními zkouškami.

Dále považuji za nutné zvýšit úspěšnost v získávání projektů jak z oblasti vědeckovýzkumné činnosti, tak i z oblasti přímé spolupráce fakulty s praxí. Zaměříme se nejen na tuzemské programy a projekty, ale i na zahraniční zdroje.

I když se za uplynulé období na naší fakultě zvýšil počet profesorů a nově habilitovaných docentů, je nutno personálním otázkám i nadále věnovat zvýšenou pozornost. V této oblasti bych chtěl sledovat věkovou i kvalifikační strukturu jednotlivých pracovišť, budu se snažit předcházet generačním problémům přirozeným způsobem (tj. odborným růstem pracovníků fakulty), chtěl bych přimět potenciální kandidáty k podání žádosti o zahájení habilitace, resp. profesorského řízení. Za důležité považuji vytvářet podmínky pro to, aby vynikající absolventi doktorského studia na fakultě zůstávali (např. i pomocí prostředků získaných z postdoktorandských grantů) a aby se schopní pracovníci mohli habilitovat ve věku 30–35 let a aby se nejspokornější z nich mohli stát profesory ve věku 35–45 let.

2) Předností fakulty je, že její zaměstnanci jsou v celé řadě odborníci uznávaní odborníci s přímým kontaktem na stavební praxi a se značnými zkušenostmi v oblasti projektování a expertizní činnosti. Tuto skutečnost bych rád využil při získávání dodatečných finančních zdrojů z oblasti stavební praxe a výzkumu. Je důležité, že poprvé po dlouhé době jsou od října 2002 všechna pracoviště fakulty soustředěna do jednoho areálu, čímž je

umožněno vytváření komplexnějších týmů pro řešení aktuálních problémů stavebnictví.

Za nedostatek v současné době považují omezené finanční prostředky získané z oblasti vědeckovýzkumné a z doplňkové činnosti. Protože má fakulta řadu významných odborníků z různých oblastí stavebnictví a geodézie, bude nutno přehodnotit stávající systém rozdělování prostředků na fakultě a vytvořit nový systém, který bude významně podporovat nárůst tvůrčí iniciativy zaměstnanců a pracovišť fakulty.

3) Protože se stane posluchačem fakulty s tradicí, která v celé řadě oborů a vědních disciplín dosahuje špičkové, minimálně evropské úrovně. Přitom vzhledem ke změnám, které se připravují v souvislosti s reformou studia a s blížícím se vstupem ČR do EU, budou studenti moci využívat zvýšené možnosti zahraničních kontaktů a výměn; počítá se i s vytvořením nových atraktivních studijních oborů a zaměření. Již delší dobu probíhají jednání s významnými profesními svazy z oblasti stavebnictví o profilech absolventů i o výchově speciálně vyškolených odborníků, kteří budou mít zajištěno uplatnění v praxi.

Prof. Ing. Jaroslav Fiala, CSc.
Fakulta chemická

1) Priority mám hned tři a těžko říci, která je závažnější:

- Prvořadým problémem, který budu sledovat po celé funkční období, je stabilizace a účelné rozšíření kolektivu vědecko-pedagogických pracovníků, neboť na kvalitních učitelích především závisí vysoká kvalita absolventů i renomé fakulty. Jsme stále ještě fakultou, která neměla dost času si vychovávat učitele s nejvyšší kvalifikací z vlastních absolventů a před

jejími dveřmi se fronta profesorů ani docentů netvoří.

- Pro harmonický rozvoj fakulty je třeba zajistit i dostatečný prostor. V dnešní době má již fakulta více než 1,5násobek studentů proti původním předpokladům a stále nemůže uspokojit všechny žadatele, kteří úspěšně prošli přijímacím řízením. Souvisí to s nedostatkem zejména laboratorních prostor, jak pro základní předměty, tak pro předměty oborové, i laboratoří pro aktivity doktorandů. Chemie není jen souborem vědomostí, je to i „řemeslo“, kterému je třeba se „vyučit“ v laboratoři. Je to „řemeslo“, které nejde okoukat např. z obrazovky.
- Třetím a neméně důležitým úkolem bude zkvalitnění, posílení a rozšíření doktorského studia na fakultě. Považuji to za jednu z nezbytných podmínek pro zvýšení vědecké výkonnosti fakulty.

2) Za přednosti Fakulty chemické považují příjemné a moderní studijní a pracovní prostředí, dobré přístrojové vybavení laboratoří, včetně zabezpečení laboratoří počítači, velmi dobrou knihovnu vybavenou nejen klasickou tištěnou literaturou a skripty, ale zejména odbornými časopisy a databázemi v elektronické podobě. Za nedostatek považují limitovaný počet míst v počítačových učebnách. Tady vidím potřebu rychlého zásahu, který bude opět nejvíce komplikován prostorovými problémy fakulty.

3) Maturantům se snažím vysvětlit, že chemie je vědní oblastí prostupující mnoho oborů lidské činnosti – od vývoje nových, perspektivních materiálů předem určených užitných vlastností až po ochranu životního prostředí, včetně biotechnologií, potravinářské a spotřební chemie. Všechny jmenované obory jsou na Fakultě chemické Vysokého učení technického v Brně pěstovány a dávají absolventům do budoucna velmi dobrou perspektivu uplatnění. Nemáme nezaměstnané absolventy!

SUMMARY:

We continue our interviews with the newly appointed deans of BUT faculties. After the deans of the faculties of mechanical engineering, business and management, and electrical engineering and communication, in this issue we bring the answers of the heads of the faculties of architecture, chemistry, and civil engineering.

Co si o tom myslíte?

Výstavba inkubátoru VUT v areálu Pod Palackého vrchem úspěšně pokračuje. IVUT, jak je zařízení nazýváno, má být slavnostně otevřen 23. června. O projekt VUT projevují zájem nejen začínající podnikatelé, kteří chtějí využívat jeho servisu, ale i vedení Jihomoravského kraje, které má v úmyslu prostřednictvím Jihomoravského inovačního centra více podporovat podnikání v našem regionu. Na konkrétní podobu této podpory, na roli inovačního centra ve vztahu k inkubátoru i na některé majetkoprávní problémy spojené s těmito vztahy se Události zeptaly prorektora pro tvůrčí činnost Prof. RNDr. Josefa Jančáře, CSc.

Především je třeba odlišovat dvě věci. Jednou z nich je Jihomoravské inovační centrum (JIC) a participace VUT na tomto centru, které by se mělo stát novým hráčem na poli podpory inovačního podnikání v jihomoravském regionu. Jedná se o sdružení právnických osob, jehož zakladateli jsou Město Brno, Jihomoravský kraj, VUT a Masarykova univerzita. Právní forma sdružení právnických osob byla zvolena proto, že je snadnější takový subjekt založit. V budoucnosti, jakmile to vysokoškolský zákon umožní, dojde k transformaci sdružení do formy obchodní společnosti.

JIC je však třeba odlišit od našeho inkubátoru, který s centrem naprosto nijak majetkoprávně nesouvisí, i když oba subjekty mohou vzájemně úzce spolupracovat. Od počátku se zvažovalo, jaký vztah by měl inkubátor mít vůči vlastnímu VUT. Z navržených variant děkani fakult vybrali takové řešení, kdy se inkubátor nestane součástí školy ve formě např. fakulty nebo ústavu, ale bude existovat jako obchodní společnost s r. o. Taková společnost totiž může získat relativně snadno finanční prostředky na svůj provoz z externích zdrojů a nezatíží tak rozpočet VUT. Pro tento model může být právě spolupráce s JIC vý-

hodná, protože v první fázi rozjezdu by pomohla inkubátoru se všemi činnostmi – s vedením, poskytováním servisu firmám v něm umístěných apod. Přitom by byly používány finanční prostředky, které JIC poskytne Jihomoravský kraj.

Kraj letos převede na činnost JIC 10 milionů korun. Pět milionů jako vklad do fondu rizikového kapitálu určeného na úvěrové financování začínajících inovačních firem a pět milionů na vlastní provoz JIC, z čehož část půjde i na subvencování služeb poskytovaných centrem firmám. V prvním období (rok až dva) by JIC mělo sídlit přímo v budově inkubátoru VUT. Později, se vznikem dalších inkubátorů (MU plánuje např. otevření svého za dva roky), se JIC jako jejich metodické vedení pravděpodobně přemístí jinam. Předpokládá se, že v důsledku restrukturalizace středního školství v kraji se uvolní některé budovy středních škol. Volné objekty by bylo možné využít pro další inovační aktivity i pro definitivní umístění JIC.

Připomínám, že spolupráce a vzájemné vztahy inkubátoru a JIC jsou záležitostí smluvní. Pokud se ukáže, že součinnost se neodvíjí podle představ některého z partnerů, mohou oba subjekty pokračovat naprosto samostatně. Tím spíše, že pokud by v budoucnu došlo k nějaké změně postoje kraje, inkubátor již bude schopný samofinancování. Pro naprostou transparentnost budoucích vztahů a vyloučení možných nedorozumění pověřilo vedení VUT vypracováním dokumentů pro vznik JIC jako sdružení právnických osob i inkubátoru IVUT jako společnosti s ručením omezeným právní kancelář.

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

The construction of a BUT incubator on the Pod Palackého vrchem campus successfully continues. IVUT, which is the name given to the facility, should be opened on 23rd June. The BUT project is of some interest to starting entrepreneurs, who want to use its services as well as to the regional government, who intend to lend more support to businesses in our region through the South Moravian Innovation centre.

Studenti prvních ročníků získají bonus pro ubytování na kolejích

Podstatné zvýhodnění studentů prvních ročníků VUT v Brně při posuzování jejich žádostí o ubytování přinese změna kritérií pro přidělování kolejních míst v akademickém roce 2003/2004 (rozhodnutí rektora č. 1/2003). Přibližně 2 440 žadatelům z řad letos nově přijímaných studentů VUT, kteří se podle předpokladů ředitelství Kolejí a menz v Brně budou ucházet o místo na kolejích, se tak výrazně zvýší šance výhodné ubytování získat. Podle předběžného odhadu by mělo zůstat nespokojených pouze zhruba 400 studentů (každý šestý) budoucího prvního ročníku.

„Ideální by samozřejmě bylo, kdybychom mohli ubytovat všechny zájemce. Takovou kapacitu kolejí však bohužel nemáme. Chceme proto alespoň ve větší míře usnadnit studentům prvních ročníků vstup do vysokoškolského života. Začínající posluchači nemají ještě takový přehled a zkušenosti jako jejich starší kolegové, kteří jsou schopni si najít ubytování i mimo kolejí,“ vysvětlil smysl změny předseda dozorčí rady Kolejí a menz Doc. Ing. Ladislav Štěpánek, CSc.

Zvýhodnění studentů prvních ročníků při ubytování praktikují i jiné vysoké školy. Masarykova univerzita, která nemá ani zdaleka takovou kapacitu kolejí jako VUT, chce v příštím roce ubytovat dokonce všechny své začínající posluchače. Možnost získat ubytování může totiž zásadně ovlivnit rozhodování středoškolačů o tom, na kterou univerzitu se přihlásí ke studiu. V konkurenci nabídek vysokoškolského vzdělání se tak kapacita lůžek na kolejích stává jedním z významných faktorů určujících počet studentů té které školy.

Základním kritériem pro ubytování studentů v kolejích VUT je časová vzdálenost místa trvalého bydliště od Brna. Doba dojíždění se zaokrouhluje na 5 minut nahoru. Interval 5 minut je současně nejmenší jednotka rozlišení času pro řazení žádostí, za každou minutu dojíždění získává student jeden bod. Žadatelé s dobou dojíždění do 45 minut jsou z ubytování vyřazeni, stejně jako studující dalšího bakalářského nebo nenavazujícího magisterského programu, studující v distanční formě studia a studující v kombinované formě studia. Bez ohledu na dobu dojíždění jsou ubytováni zahraniční studenti (za ně se nepovažují posluchači studující v českém jazyce) a oboustranně osiřelí studenti.

Kromě doby dojíždění mohou žadatelé získat body ještě na základě doplňkových kritérií:

a) Student v doktorském studijním programu	205 bodů
b) Student budoucího I. ročníku magisterského nebo bakalářského studijního programu	90 bodů
c) Student budoucího posledního ročníku magisterského studijního programu	45 bodů
d) Studijní výsledky a aktivity (na návrh děkanů fakult; celkem bude kritérium přiděleno 500 studentům, a to poměrně dle počtu studentů na jednotlivých fakultách). Bonifikace se přiděluje podle kritérií stanovených děkanem bez ohledu na základní dobu dojíždění	125 bodů

Právě v doplňkových kritériích dochází od příštího akademického roku ke změně, která zvýhodní studenty prvních ročníků. Podle staré úpravy získávali začínající posluchači 45 bodů, nyní se tato bonifikace zvýší na bodů 90. Současně se zvyšuje i bonifikace studijních výsledků a aktivit z 90 na 125 bodů. Toto zvýhodnění (o kterém rozhodují děkani fakult) však bude možné přiznat pouze 500 studentům oproti 650 v minulém období.

Studentovi, který získá doplňkové kritérium, se příslušný počet bodů připočte k základní době dojíždění, celkový počet bodů pak určí jeho místo v pořadníku žadatelů. Ubytování studentů z vážných zdravotních důvodů se posuzuje individuálně, mimo sestavený pořadník.

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

Rector's decision no. 1/2003 that changes the criteria used to judge the applications for accommodation at the halls of residence will cause the first-year BUT students to be given substantial priorities. Thus the chances of the 2,440 new applicants for this much-sought-for accommodation as expected by the Management of the BUT Dormitories and Refectories from among the new admissions will be substantially higher.

Rektoři si v Brně připomenuli 10. výročí založení své konference

Usnesení 68. zasedání pléna České konference rektorů (Výroční shromáždění ČKR)

Plénum České konference rektorů (ČKR) přijalo na svém 68. zasedání (Výroční shromáždění ČKR) následující usnesení:

1. Výroční zasedání ČKR se uskutečnilo na Masarykově univerzitě v Brně při příležitosti 10. výročí založení České konference rektorů. Zasedání proběhlo za účasti všech rektorů vysokých škol z období po roce 1991, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Petry Buzkové, místopředsedy vlády ČR pro výzkum a vývoj, lidská práva a lidské zdroje Petra Mareše, předsedkyně Akademie věd ČR Heleny Illnerové, předsedy Rady vysokých škol Františka Ježka, předsedy Akreditační komise Miroslava Lišky a předsedy Grantové agentury ČR Josefa Syky. Zasedání vzalo po diskusi na vědomí zprávu předsedy o činnosti ČKR za léta 2000–2003.
2. Účastníci zasedání konstatovali trvalou nedostatečnost finanční podpory oblasti vysokoškolského vzdělávání i výzkumu a vývoje. Kvalita vysokoškolského vzdělání zásadně závisí na úrovni financování výzkumu a vývoje, kde se dlouhodobě nedaří dodržet vládou opakovaný závazek dosažení 0,7 procenta HDP státních výdajů na výzkum a vývoj, a zdůrazněna byla i potřeba zvýšit podíl institucionálního financování výzkumu a vývoje na vysokých školách vzhledem k celkovým výdajům v této oblasti.
3. Účastníci konstatují důležitost kvalitativního hodnocení vysokých škol a zahrnutí ukazatele kvality do kritérií pro přidělování finančních prostředků vysokým školám. ČKR zdůrazňuje zejména důležitost kvalitního terciárního vzdělávání pro vytváření inovačního prostředí a pro konkurenceschopnost ČR vzhledem k jejímu mezinárodnímu postavení.
4. Vedle financování vysokých škol vycházejícího z podílu na výzkumné a vývojové činnosti zdůrazňuje ČKR potřebu udržet financování vysokých uměleckých škol podle dosavadních zásad a osvědčeného indexového modelu.
5. ČKR vyjadřuje připravenost spolupracovat na novelizaci legislativních podmínek působení vysokých škol jako veřejnoprávních institucí stejně jako vysokých škol soukromých s ohledem na jejich poslání v oblasti vzdělávání i výzkumu a vývoje.

Slavnostní zasedání pléna k 10. výročí založení České konference rektorů na brněnské radnici.

6. ČKR upozorňuje na rizika plynoucí z málo propracované dlouhodobé koncepce rozvoje vysokého školství v souvislosti s demografickým trendem vývoje populace v ČR i nároků na práci Akreditační komise.
7. ČKR zdůrazňuje potřebu věnovat pozornost etickým otázkám ve vědě a inovacích a hodlá se této problematice podrobněji věnovat na některém z příštích zasedání.

V Brně, dne 28. ledna 2003
Za Českou konferenci rektorů
Prof. Ing. Ivan Wilhelm, CSc., předseda

Foto Michaela Dvořáková

SUMMARY:

An annual meeting was held at Masaryk University on the occasion of the 10th anniversary of the Czech Conference of Rectors. The meeting was attended by all the university rectors from the period after 1991, Mrs Petra Buzková, Minister of Education, Youth and Sports of the Czech Republic, Mr Petr Mareš, deputy prime minister of the Czech government for research, development, human rights, and human resources, and Mrs Helena Illnerová, chairwoman of the Academy of Sciences of the Czech Republic.

Státnice na Fakultě architektury

Studijní a zkušební řád VUT v Brně (SZŘ) ukládá, aby studium bylo řádně ukončeno státní závěrečnou zkouškou (SZZ). Její součástí je v bakalářském studijním programu (BSP) bakalářská práce (BP) a v magisterském studijním programu (MSP) diplomová práce (DP). Studium se ukončuje ve dni, ve kterém byla vykonána SZZ nebo její poslední část. Je však nutno dbát restriktce SZŘ, která předepisuje, aby se SZZ nebo kterákoliv její část opakovala pouze jednou.

Dřívější praxe

Ještě nedávno se na Fakultě architektury VUT (FA) SZZ vykonávala buď v jednom, nebo ve dvou dnech. V prvním případě se před komisí uskutečnila zkouška ze tří předmětů a bezprostředně na ni navázala obhajoba BP, resp. DP. Ve druhém případě, kdy se SZZ rozdělila do dvou dnů, proběhla v prvním dni zkouška ze tří státnicových předmětů a v jiném dni se uskutečnila obhajoba BP nebo DP.

V obou variantách se však pouze plytkým způsobem prověřily studentovy znalosti a schopnosti a současně ani nebyla posluchači dána možnost, aby své vědomosti v dostatečném rozsahu prezentoval. To mohlo vést ke dvěma extrémům – buď k velmi dobrým, nebo velmi špatným výsledkům. Na FA se klasifikace v těchto zkouškách pohybovaly ve vynikajících hladinách stupňů 1 a 2, resp. A až C. Nezřídka se členům komisí připomínalo, že mají k dispozici více klasifikačních stupňů a že je mají využívat. I při nejlepší vůli však především v důsledku nedostatku času nebylo možno hlouběji, a tím také lépe, poznat úroveň studentových znalostí. Také jsme od celé řady odborníků (např. Prof. Masák, Doc. Gürtler) dostali doporučení, aby se tato praxe změnila. Proto se hledala cesta, jak státnice vhodněji a objektivněji organizovat.

Současná praxe

V akademickém roce 1999/2000 byl na FA připraven nový model, který se následujícího roku uvedl do praxe. Vycházel z myšlenky, že systém státnic musí i na VUT odpovídat požadované náročnosti univerzitního vzdělání. Proto se jednotlivé části SZZ vykonávají separovaně, v různých termínech, před pětičlennými komisemi. V osmismestrovém BSP se uskutečňují již od šestého semestru a ve čtyřsemestrovém MSP od semestru třetího.

V BSP se SZZ člení na:

- ústní zkoušku z „Teorie, vývoje a dějin architektury a urbanismu“ (dále jen „Teorie“),
- ústní zkoušku z „Navrhování staveb a urbanistického navrhování“ („Navrhování“),
- ústní zkoušku ze „Stavitelství“,
- obhajobu BP.

V MSP se SZZ člení na:

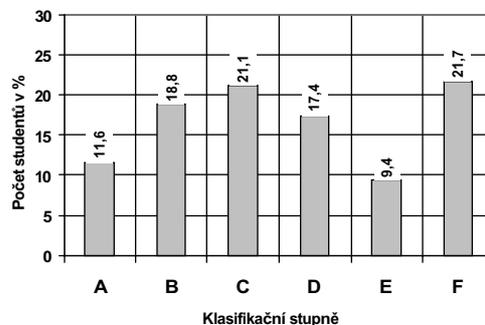
- ústní zkoušku z „Územního plánování, stavebního práva a předpisů“,
- obhajobu DP.

Vyhodnocení dosavadních výsledků

Podívejme se, jakých zkušeností bylo dosaženo v dosavadních, již ukončených ročnících. Shrnutí neobsahuje výsledky z posledního školního roku (2002/03), který je aktuálně v běhu a jehož výsledky budou známy až na konci letního semestru. V grafech na obr. 1 až 3 je souborně zaznamenáno procentuální vyjádření úspěšnosti v jednotlivých klasifikačních stupních. Upozorněme, že se analýza týká pouze BSP a že na FA je v souladu se SZŘ a fakultní směrnicí zavedena stobodová, šestistupňová klasifikační stupnice ECTS.

V předmětu „Teorie“, jak tomu obvykle v těchto disciplínách bývá, je situace taková, že dosažené výsledky jsou nejméně příznivé. V porovnání s dalšími předměty je zde nejméně stupňů A a daleko nejvíce stupňů F. Dokonce neúspěch při složení této zkoušky došel v některých případech tak daleko, že několik studentů ani ve druhém termínu tuto zkoušku úspěšně nesložilo a studium jim z tohoto důvodu bylo ukončeno.

Obr. 1 Klasifikace v předmětu Teorie

Naopak ve státní zkoušce z „Navrhování“ je dosahováno lepších výsledků. Z obr. 2 je zřejmé, že 17,1 % získalo stupeň A a 35,1 % stupeň B. Těch, kteří zkoušku v prvním termínu nesložili, je pouze 2,7 %.

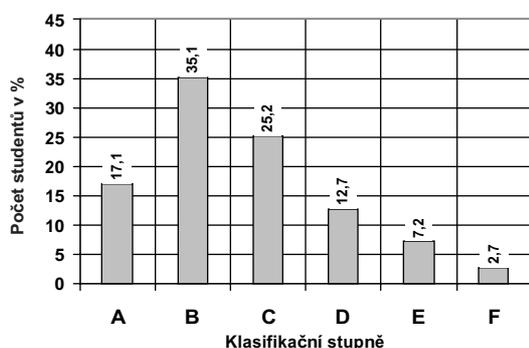
Obávanými na FA jsou předměty obsažené ve „Stavitelství“. V rámci SZZ to jsou „Pozemní stavitelství“, „Nosné konstrukce“

(statika a mechanika), „Stavební fyzika“ a „Technická zařízení budov“. Je překvapivé až pozoruhodné, že právě v tomto předmětu, ve kterém v rámci semestrálních zkoušek je dosahováno nejhorších klasifikací, se při porovnání s dalšími státnicovými předměty dosahuje nejlepších výsledků. Celkem 22,0 % studentů dosáhlo klasifikačního stupně A a dokonce 35,6 % stupně B. Neuspěvších studentů je však více než v předmětu „Navrhování“, jejich počet dosáhl 9,3 %.

Na FA se dosud semestrální zkoušky organizovaly pouze v písemné formě. Nová organizace SZZ odhalila, jak málo se tato forma osvědčila. Ukázala se totiž velmi omezená schopnost verbálního projevu studentů, který je nutnou výbavou každého praktikujícího architekta. Po těchto zkušenostech se ve větší míře, než tomu bylo dosud, přistupuje k využívání kombinované nebo ústní formy zkoušení.

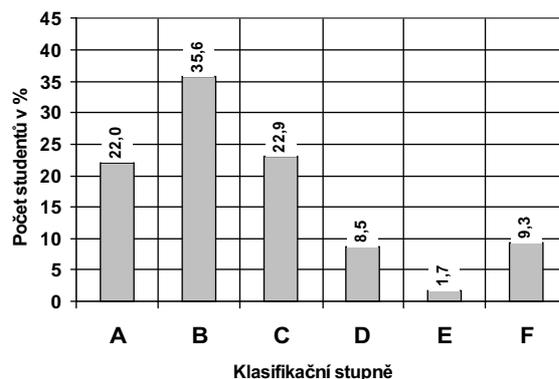
Obr. 2 Klasifikace v předmětu Navrhován

Co z dosavadních zkušeností dále vyplývá? Především se zvýšila náročnost studia. Je nanejvýš nutné, aby se studenti průběžně a systematicky na složení státních zkoušek připravovali. Studium postavené pouze na schopnosti pracovat v ateliéru, postrádající však hlubší znalosti z teoretického zázemí, by sice vedlo k produkci schopného projektanta, nikoliv však k dostatečně vzdělanému architektovi. Právě vysoká škola by měla dbát o to, aby její absolventi měli vyvážený profesní profil, což zavedený systém státních zkoušek podporuje.

Ze souhrnného vyhodnocení jednotlivých částí SZZ je zřejmé, že oblast velmi dobrých výsledků je nejméně dosažena v „Teorii“, ke které dospělo 51,5 % studentů. Nejvyšší zastoupení s 80,5 % je v této kategorii ve Stavitelství. Stejná relace se

Obr. 3 Klasifikace v předmětu Stavitelství

objevuje i v klasifikačním stupni F, kde je v „Teorii“ více než pětina (21,7 %) neúspěšných.

Závěr

Zavedený systém odhalil, že největší problémy nevznikají v obávaném „Stavitelství“ nebo v „Navrhování“, nýbrž v předmětu „Teorie“. Kde hledat příčinu? Studijní látka z „Navrhování“ i „Stavitelství“ je v těchto dvou předmětech v dostatečné míře probírána v typologických a stavitelských cvičeních a aplikována v předmětech „Ateliér architektonické tvorby“ a „Stavební projekt“. Poněkud jiná situace je v oblasti předmětů teoretických. Zde je látka „pouze“ prezentována v přednáškách a dále již není procvičována. Příprava k semestrální zkoušce i ke zkoušce státní je potom v souladu s charakterem vysokoškolského studia již věci samostudia. Horší výsledky jsou také indikací menší schopnosti k samostatnému studiu.

Obr. 1 a 3 odhalují také to, že při porovnání klasifikačního stupně E a F vychází poměr ve prospěch hodnocení nevyhověl – F. Zde je třeba pracovat citlivěji s rozlišením hloubky vědomostí, kdy student ještě může, byť s klasifikací E, zkoušku složit a kdy jeho znalosti jsou již skutečně nedostatečné.

Analýza poskytuje materiál, který může přispět k dalšímu zkvalitňování přípravy ke zkouškám i ke zvýšení úrovně samotné SZZ.

Doc. Ing. Josef Chybík, CSc.,
děkan FA VUT v Brně

For Summary see page 26.

Z pohledu kvestora: Spolupráce dvou největších univerzit v Brně

Pravidelnou rubriku Z pohledu kvestora redakce Události v tomto čísle propůjčila kvestorovi Masarykovy univerzity v Brně Ing. Františku Galemu. Služebně druhý nejstarší brněnský kvestor oslavil koncem ledna své šedesáté narozeniny a při této příležitosti mu za dlouholetou úspěšnou spolupráci s VUT v Brně udělil jeho rektor Prof. Jan Vrbka Pamětní medaili. Právě spolupráce obou největších brněnských univerzit je hlavním tématem následujícího zamyšlení, jehož inspirací byla neformální debata kvestora MU s kvestorem VUT Ing. Jaromírem Pěňčíkem.

Měl bych zřejmě předem říci, že mé osobní vztahy k Vysokému učení technickému v Brně se datují již od šedesátých let, kdy jsem na VUT studoval a v roce 1966 na katedře ekonomiky a řízení u profesora Halaxy absolvoval. Z té doby samozřejmě přetrvalo až do současnosti ještě mnoho osobních vztahů. Po mém příchodu na Masarykovu univerzitu v roce 1991 pokračoval po celá léta nepřetržitý řetěz osobních, přátelských i služebních kontaktů, které byly určitě ovlivněny i společným umístěním našich rektorátů (i rektorátu JAMU) v budově dnešního sídla Nejvyššího soudu České republiky v Burešově ulici po roce 1989. Později se sice rektoráty obou univerzit odloučily a přestěhovaly do jiných brněnských budov, vzájemné kontakty a spolupráce samozřejmě pokračovaly a rozvíjejí se zdárně i nadále.

Pokud hovoříme o spolupráci, nelze opomenout určitě ani poněkud vzdálenější historii. Brněnská technika, jako nejstarší česká vysoká škola v Brně, byla jakýmsi patronem vzniku Masarykovy univerzity v roce 1919. Naše univerzita to technice podobně oplátila nezištnou pomocí při znovuoobnovení její Fakulty chemické před deseti lety.

V průběhu necelých třinácti let, kdy vykonávám funkci kvestora MU, docházelo a dochází k neustálým kontaktům naší univerzity s VUT. Jednou potřebuje něco Vysoké učení a stojíme u toho my, jindy je to zase opačně. Převážně se naše spolupráce odehrává při nejrůznějších jednáních s ministerstvem školství, s brněnským magistrátem nebo s Jihomoravským krajem. Jednotně postupujeme při uskutečňování společných projektů brněnských vysokých škol. Z poslední doby lze např. zmínit vznik Brněnského centra evropských studií.

Myslím, že VUT se k naší univerzitě chová velice vstřícně. V některých věcech přitom šlo u Masarykovy univerzity o klíčové otázky dalšího rozvoje. Připomenul bych třeba skutečnost, že nám před několika lety VUT dalo na rok a půl k dispozici budovu na Antonínské a my jsme tak bez narušení výuky studentů mohli prodat budovu Ekonomicko-správní fakulty na Zelném trhu a postavit pro ni nový objekt na Vinařské ulici. Stejně to bylo v době, kdy u nás vznikla Fakulta sociálních studií, a VUT na MU bezúplatně převedlo budovy na Gorkého a na Jaselské ulici. Myslím, že z tohoto pohledu, i při porovnání se stavem spolupráce dalších brněnských i mimobrněnských vysokých škol, lze naše vztahy jednoznačně označit za vysoce nadstandardní.

Zmiňoval jsem se zatím o těch největších a nejvýznamnějších bodech spolupráce. Samozřejmě že neustále probíhá velké množství společných kontaktů na nejrůznějších společenských, vědecko-výzkumných nebo kulturních aktivitách. Na akce, které pořádá jedna z univerzit samostatně, jsou zváni představitelé té druhé.

Je cenné, že ani v oblastech, kde si ve výuce jistým způsobem konkurujeme (např. v informatice), nedochází k nějakým projevům antagonismu nebo nevráživosti a naše vztahy zůstávají korektní a přátelské. To se ostatně projevuje i v řadě společných projektů přesahujících svým významem pro vysokoškolské vzdělávání regionální úroveň (např. úloha obou vysokých škol v projektu CESNET).

V současné době si význam vysokých škol uvědomuje město Brno i celý region Jihomoravského kraje. To samozřejmě nejen rozšiřuje jejich možnosti vzdělávací, vědecko-výzkumné a ekonomické, ale posiluje i jejich společenskou prestiž. MU i VUT se v posledních letech angažují v kulturně-uměleckých aktivitách. Tím se vedle své základní vzdělávací funkce stávají i kulturními institucemi v rámci Brna, které život města značně obohacují.

Soudím, že obě naše univerzity (ale i další brněnské školy) byly v posledních deseti letech pro město velkým přínosem. Byly mimo jiné obnoveny historické budovy, areály, parky a náměstí bez nutnosti vynakládat peníze z rozpočtu města nebo kraje. Do města přitekly prostřednictvím vysokých škol řádově miliardy korun, které zhodnotily intravilán Brna. A to ani nemluvíme o počtu pracovních míst, které vysoké školy vytvářejí. To vše jednoznačně zvyšuje jejich význam. Pokud budou postupovat koordinovaně, bude jejich prestiž v příštích letech ještě větší.

Přeji kolegům z VUT v Brně osvědčené vedení a hodně úspěchů při dalším rozvoji jejich školy.

Připravil Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková

Nadace Preciosa poskytla studentům stipendia

Dekrety o přiznání stipendií předal úspěšným studentům a doktorandům ředitel Nadace Preciosa Ing. Ivo Schötta.

Celkem 28 studentů magisterských a doktorských studijních programů na VUT v Brně získalo v letošním akademickém roce stipendia Nadace Preciosa. V jednorázových nebo ročních stipendiích tak Nadace vyplatí ze svého fondu 290 tisíc korun. Dekrety o přiznání stipendií předali úspěšným studentům a doktorandům zástupci Nadace Preciosa 15. ledna přímo na půdě VUT v Brně.

Nadace Preciosa uzavřela s Vysokým učeníem technickým v Brně pětiletou smlouvu, podle níž bude každoročně poskytovat jednorázová nebo roční stipendia pro jeho vynikající studenty a absolventy. Stipendium může být uděleno studentům v prezenční formě magisterských nebo doktorských studijních programů zejména v oblastech technických a aplikovaných věd, které odpovídají zájmům Nadace Preciosa, zvláště pak v oborech strojního inženýrství. Studenti a doktorandi mohou podávat písemné žádosti o stipendium vždy do 31. října na předepsaném formuláři (ten je společně s podmínkami pro získání stipendia i s procedurou jeho přiznávání k dispozici na internetové adrese www.vutbr.cz).

Nadaci Preciosy, která má sídlo v Jablonci nad Nisou, založila v roce 1996 akciová společnost Preciosa. Nadace podporuje obecně prospěšné aktivity zejména ve zdravotnictví, školství a vzdělávání, kultuře a umění, v oblasti vědy a výzkumu, v ekologii, ve sportu a tělovýchově a rovněž v oblasti humanitární a sociální. Od svého založení věnovala Nadace Preciosa na téměř tisícovku občanských aktivit již více než 31 mil. korun. Nadační jmění v současnosti tvoří 32,5 mil. korun, celková aktiva nada-

ce dosahují 50 mil. korun. Předsedou správní rady Nadace Preciosa je Prof. Ing. Věnek Šilhán, CSc.

„Původně byla Nadace směřována k podpoře potřeb našich zaměstnanců, kteří prováděli namáhavou fyzickou práci, zejména tedy do oblasti zdravotnictví. Postupně se však její zaměření rozšířilo na podporu vzdělávání, vědy a výzkumu, na kulturu a umění, ekologii, sport a také do oblasti humanitární a sociální. Nadace měla štěstí, že se do jejího čela dostali lidé, kteří její aktivity značně rozšířili. Podařilo se rovněž přesvědčit vedení firmy, aby své příspěvky do nadace zvýšilo. Nyní je to ročně řádově 8 až 12 milionů korun. Nadace získala rovněž poměrně významnou podporu z Fondu národního majetku. Část peněz jsme uložili jako nadační jmění a nyní jsme již schopni pokrýt zhruba jednu třetinu rozdaných peněz výnosy ze svého majetku. Jedním z našich cílů bylo i to, aby se k nám připojili i jiní podnikatelé. Proto nás těší, že dnes již v Liberci existuje další nadace jedné stavební firmy. Známa je i Nadace Českého ráje Bohumila Horáčka v Turnově, ale tak vysoké částky jako pan Horáček naše nadace zatím vyplácet nemůže,“ přiblížil historii a filozofii Nadace Preciosa její ředitel Ing. Ivo Schötta.

Připravil Igor Maukš

SUMMARY:

Twenty-eight students of the Master's and Bachelor's programmes at BUT have received Preciosa Foundation scholarships for this academic year. The foundation will contribute CZK 290 thousand to one-off and yearly scholarships. On 15th January, the successful candidates were given the scholarship decrees by Preciosa representatives directly at the BUT campus.

Předání dekretů o přiznání stipendií proběhlo v zasedací síni rektora.

Život profesora Jiřího Braunera je kronikou dvacátého století

Profesor Ing. Jiří Brauner, jeden z nejvýznamnějších československých odborníků v oboru elektrárenství a teplárenství, dlouholetý pedagogický pracovník, akademický funkcionář elektrotechnické fakulty Vysokého učení technického v Brně a později i strojní fakulty Vysoké školy báňské v Ostravě, zřejmě nejstarší v České republice žijící emeritní děkan, oslavil 9. ledna letošního roku plný životní energie, neutuchajícího optimismu a zájmu o veškeré současné dění své devadesáté osmé narozeniny.

Životní cesta pana profesora je vlastně kronikou událostí dvacátého století. Byl svědkem první světové války, říjnové revoluce v Rusku i následné krvavé občanské války, byl u rakve V. I. Lenina v roce 1924. Prožil druhou světovou válku i období nacistického teroru. Dožil se i velkého zklamání, když se poválečné naděje na spravedlivější svět, které měly být realizovány pomocí socialistických ideálů, zvrhly v totalitní stát, ovládaný poslušnými vykonavateli rozkazů vůdců sovětského Ruska. Jako jeden z mála svých vrstevníků se pan profesor nakonec dočkal i obnovení demokratické společnosti v naší vlasti po roce 1989.

Profesor Brauner se narodil v roce 1905 v ruském St. Petěrburgu. Bylo to podle starého juliánského kalendáře 9. ledna, tedy v den, který známe z učebnic jako Krvavou neděli. Carská armáda tehdy střelbou rozprášila před Zimním palácem demonstraci petrohradské chudiny vedenou pravoslavným knězem Gaponem. „Rodiče vyprávěli, že město tehdy ovládla naprostá panika. Všichni se schovávali ve svých domovech

a nebylo možné sehnat ani drožkáře pro porodní asistentku,“ přibližuje dramatické okolnosti svého příchodu na svět profesor Brauner.

Otec profesora Braunera vystudoval strojní obor na vídeňské technice a v roce 1900 získal místo u německé firmy Siemens, která měla v St. Petěrburgu továrnu na výrobu podmořských kabelů. V té době investovala do ruského průmyslu, dopravy a obchodu řada evropských firem.

„Ale první z naší rodiny, kdo přišel do carského Ruska, byl již můj děda, který pocházel od Uherského Brodu. Jako vyučený strojní zámečnický se odstěhoval do Ruska někdy v polovině 19. století. Jezdil jako strojvedoucí na Jižní dráze, kde prý dokonce jednou řídil carský vlak. V Rusku se oženil a v roce 1868 se tam narodil i můj otec. Dědeček, který se také nějakou dobu plavil na lodích mezi Oděsou a Cařihradem, se později vrátil do Rakouska-Uherska a zařídil si ve Vídni zámečnickou dílnu,“ popisuje dlouholeté vztahy své rodiny k Rusku profesor Brauner.

Ředitelem firmy Siemens pro Rusko, u které Braunerův otec pracoval, byl Krasin, pozdější Leninův blízký poradce. Jeho jméno proslavil zejména ledoborec Krasin, který zachránil trosečníky z Nobileho expedice vzducholodí do Arktidy. Ředitel Krasin nabídl Braunerovu otci zastoupení firmy pro celé Povolží od Nižního Novgorodu až po Astrachán u Kaspického moře se sídlem v Samaře.

„Do Samary jsme se nastěhovali v roce 1912. Bylo to právě v době oslav stoletého výročí bitvy u Borovina, kterou sice Napoleon vyhrál, ale obsazení Moskvy se stalo začátkem jeho konce. Dobře si pamatuji na velké procesí s pravoslavnými popy v čele, s ikonami a samozřejmě také s obrazem cara Mikuláše. O rok později jsem přihlížel dalšímu velkému procesí u příležitosti třistaletého jubilea rodu Romanovců na carském trůnu,“ vzpomíná profesor Brauner.

V Samaře, kde tehdy jezdila ještě koňská tramvaj, zahájila firma Siemens výstavbu elektrické dráhy. Po vypuknutí války v roce 1914 se však všechno změnilo – z Braunerových se stali nepřátelští cizinci. Desetiletý Jiří se sestrou nebyli přijati do žádné školy a jejich otec nesměl být nikde zaměstnaný. Neúspěchy ruské armády na frontě a postupný rozklad carského zřízení vyústil v únoru 1917 v abdikaci cara Mikuláše a k vytvoření

koaliční prozatímní vlády. V říjnu 1917 povstání vedené Leninem Kerenského vládu svrhlo a nastolilo moc sovětů. Následovala krvavá občanská válka mezi příznivci a odpůrci nového režimu.

„V té době se vracely tisíce vojáků z fronty do vnitrozemí. Byli špinaví a zavšivení. Nejhorší bylo, že roznášeli epidemii skvrnitého tyfu. Nebylo snad rodiny, kde by někdo tyfem ne onemocněl, a mnoho lidí umíralo. Byl všeobecný nedostatek potravin, sehnat se nedal ani chléb a živili jsme se většinou jen bramborami. V Samaře se díky tomu, že ji na poměrně dlouhou dobu obsadily jednotky československých legionářů při své cestě do Vladivostoku, chaos občanské války vyhnul a panoval v ní až do našeho odchodu relativně normální život,“ popisuje situaci v Samaře po bolševickém převratu profesor Brauner.

Celá rodina se ze Samary přestěhovala do Moskvy, kde získal Braunerův otec místo hlavního inženýra v ústředí Městských podniků. „Zásobování se stále zhoršovalo. Na lístky se již skoro nic nedostalo, občas jsme jedli v závodní kuchyni, kde se vařila polévka ze slanečků. Byl jsem tak hubený, že mne tlačily kosti při sezení. Počátkem roku 1924 zemřel Lenin. Pamatuji se na den, kdy jsem ho spatřil mrtvého ležet v rakvi v Domě odborů. Mráz přesahoval 20 stupňů a na ulicích hořely ohně, aby se lidé čekající v dlouhých průvodech mohli ohřát. Nekonečné proudy lidí procházely Domem odborů ve dne i v noci. Panovala velká nejistota a obavy z budoucnosti,“ vzpomíná profesor.

Protože po vyhlášení Československé republiky optoval Braunerův otec jako příslušník zaniklého Rakouska-Uherska pro ČSR, získala jeho rodina československé cestovní pasy a mohla vycestovat z Ruska. Profesor Brauner se tak přes Německo dostal do Prahy a odtud do Brna, kde začal studovat na Vysoké škole technické.

Po absolvování brněnské techniky nastoupil mladý elektroinženýr do Baťových závodů ve Zlíně. „Dostal jsem se tam do zkušebny elektrických strojů, kde mne práce velmi uspokojovala. Hodně večerů jsem tehdy trávil u učebnic, abych se ve svém oboru zdokonaloval. Ve své činnosti jsem se ve Zlíně i později snažil vždy zůstat u své profese a získávat nové zkušenosti. Této zásady jsem se držel celý život. Vedle práce v elektrozkusobně jsem učil i na Vyšší průmyslové škole elektrotechnické, kterou navštěvovali Baťovi mladí muži. Byl mezi nimi i jeden

skromný a pilný chlapec. Jmenoval se Milouš Jakeš. Kdyby zůstal u své profese, byl by z něho určitě dobrý odborník. I když jsem sledoval jeho pozdější politickou dráhu v komunistické straně, nikdy jsem se s ním již nesetkal,“ pokračuje ve vzpomínání profesor Brauner.

Za protektorátu byl Jiří Brauner vybrán vedením Baťových závodů pro řízení výstavby a pozdější provoz elektrárny v Sezimově Ústí v jižních Čechách. Po osvobození vedl v Chemických závodech Litvínov rekonstrukci válkou poškozené elektrárny a ostatního energetického provozu. V roce 1952 se stal profesor Brauner náměstkem ministra pro energetiku. „Na ministerstvu byla tehdy řada zkušených odborníků z provozu, kteří však nerozhodovali, zatímco pracovníci ve vysokých funkcích, kteří rozhodovali, neměli potřebnou kvalifikaci. Podle toho to také vypadalo,“ říká o svých zkušenostech z ministerstva profesor Brauner. Jeho dalším pracovištěm po odchodu z ministerstva byla Brněnská teplárna, do jejíž působnosti patřila i elektrárna v Oslavanech. V době, kdy byl ředitelem teplárny, byl profesor Brauner vyšetřován orgány StB pro svou činnost na ministerstvu a hrozilo mu obvinění ze sabotáže.

V roce 1959 začal Jiří Brauner působit jako pedagog na nově zřízené Elektrotechnické fakultě VUT v Brně. „Hlavním problémem nové fakulty byl tehdy nedostatek kvalitních pedagogů. Myslím, že to je problém i současného českého vysokého školství, které díky nízkým platům neláká špičkové odborníky z praxe,“ je přesvědčen profesor Brauner.

V roce 1962 byl Jiří Brauner jmenován profesorem a do roku 1966 zastával funkci děkana. Konsolidace po sovětské invazi v roce 1968 postihla i pana profesora. Byl předčasně penzionován. S tím se ovšem nesmířil a až do své osmdesátky externě spolupracoval s Vysokou školou báňskou v Ostravě, kde přednášel elektrotechniku a elektrárénství.

Igor Maukš

SUMMARY:

Professor Ing. Jiří Brauner, a prominent Czechoslovak expert on power stations and heating plants, who for many years taught and worked as an academic dignitary at the BUT Faculty of Electrical Engineering and, later on, at the Faculty of Mechanical Engineering of the VŠB-Technical University of Ostrava, full of élan, celebrated his 98th birthday on 9th January.

Významné osobnosti historie VUT v Brně – rektori

Pokračujeme v rubrice, v níž postupně představíme osobnosti, které na brněnské technice působily v její více než stoleté historii a zasloužily se významně o rozvoj nejstarší české vysoké školy na Moravě. Pohled do historie otevírá cyklus o rektorech. Od roku 1900 až do počátku padesátých let 20. století se volba rektora konala každoročně na schůzi profesorského sboru. Před volbou akademických funkcionářů na studijní rok 1920/1921 bylo dohodnuto, že rektori již nebudou voleni podle služebního stáří, nýbrž střídavě z jednotlivých odborů.

Prof. Ing. František Hasa, Dr.h.c.

František Hasa se narodil dne 4. února 1863 ve Stínavě. Po absolvování reálky v Prostějově studoval v letech 1880–1884 strojní inženýrství na České vysoké škole technické v Praze. Před příchodem na brněnskou českou techniku byl mj. asistentem mechanické technologie na ČVŠT v Praze, v letech 1888–1891 inženýrem firmy Schöller v Čáslavi, poté konstruktérem firmy Märky, Bromovský a Schultz v Praze a v období 1895–1901 působil jako inženýr u firmy Ringhoffer na Smíchově. Pod jeho vedením bylo realizováno několik rozsáhlých novostaveb a rekonstrukcí cukrovarů u nás i v zahraničí. Poznatky získané bohatou technickou praxí uložil do řady vědeckých spisů.

V roce 1901 byl František Hasa jmenován řádným profesorem mechanické technologie na české technice v Brně. Na této škole mj. položil základ ke sbírkám ústavu, když dary a koupí získal velké množství cenných předmětů téměř ze všech odvětví mechanické technologie. O sedm let později byl povolán na ČVŠT v Praze, kde působil až do roku 1933. Zde vybudoval dílny pro praktická cvičení posluchačů a založil výzkumnou stanici pro zkoušení obráběcích strojů a nástrojů. Na obou vysokých školách zastával profesor Hasa funkci rektora (v Brně to bylo ve studijním roce 1906/1907). Za zásluhy o českou technickou vědu mu ČVUT v Praze udělilo v roce 1930 čestný doktorát. Od roku 1933 pobýval profesor Hasa na odpočinku v Mníšku pod Brdy, kde také dne 27. března 1945 zemřel.

Prof. Ing. Leopold Grimm

Leopold Grimm se narodil dne 3. března 1862 ve Všebořicích u Ústí nad Labem. Po maturitě na reálce v Praze pokračoval ve studiu na polytechnice v Curychu. Po ukončení studia v roce 1886 zde působil dva roky jako asistent. Před příchodem do Brna se uplatnil ve významných strojárnách té doby ve Švýcarsku, Itálii, Německu i v Čechách, kde úspěšně zastával vedoucí místa (např. u turbinářské firmy J. M. Voith v Heidenheimu byl spolupracovníkem profesora Pfarra).

V roce 1901 byl jmenován řádným profesorem konstrukcí částí strojových a stavby strojů I na brněnské české technice. Profesor Grimm propagoval moderní využití vodní síly v mlýnech a velkých elektrárnách. Patřil mezi průkopníky Francisovy turbíny u nás (např. první Francisova turbína na Moravě v přádelně v Obřanech), podporoval realizaci Kaplanových myšlenek a doporučil vyzkoušení Kaplanovy turbíny v praxi. Podílel se na projektech a stavbách velkých vodních děl a na řešení otázek z oboru vodohospodářství. Na brněnské technice vybudoval profesor Grimm laboratoř vodních strojů, která byla v té době nejlepší v Československu. Od roku 1903 byl 25 let předsedou komise pro II. státní zkoušku na odboru strojního inženýrství a elektroinženýrství. Ve třech funkčních obdobích zastával funkci děkana tohoto odboru, ve studijním roce 1907/1908 byl rektorem školy. Zemřel dne 23. dubna 1939 v Brně.

PhDr. Renata Krejčí, archiv VUT v Brně

Evropské jazykové portfolio – ELP

Evropské jazykové portfolio – ELP – je společným projektem a konkrétním výsledkem spolupráce Rady Evropy a Evropské konfederace vysokoškolských center CercleS, která sdružuje národní asociace, mezi než patří také Česká a slovenská asociace jazykových center CASAJC.

Evropské jazykové portfolio by se mělo v budoucnu stát celoživotním dokladem o získaném jazykovém vzdělání jedince a o jeho schopnostech používat cizí jazyky v praxi.

Projekt byl nedávno posouzen hodnotící komisí (Validation Committee) Rady Evropy ve Štrasburku a předpokládá se, že v roce 2003 se stane oficiálním dokumentem. Portfolio bude sloužit jako doplněk k certifikátům a diplomům a bude používat jednotná, mezinárodně uznávaná hodnotící kritéria pro určení stupně jazykové kompetence. Tato kritéria byla stanovena ve Společném evropském referenčním rámci Radou Evropy, která tak poskytla hodnotící normu pro určení jazykových vědomostí a dovedností na univerzitní úrovni.

Evropské jazykové portfolio – ELP – se bude skládat ze 3 částí:

1. jazykový pas (Language Passport)
2. jazyková biografie (Language Biography)
3. soubor dokumentů (Dossier)

Jednotlivým zemím bude portfolio dodáno ve formátu PDF a jazyková centra sama zváží, v jaké formě (vyvázané nebo volně ložené listy v deskách s barevnými kódy apod.) je budou studentům nabízet.

Úkolem jednotlivých jazykových center v roce 2003 bude rozpracovat portfolio pro potřeby svých vysokých škol, tedy v případě CASAJC pro specifické potřeby českých a slovenských vysokých škol. Práce na projektu bude vyžadovat vytvoření pracovního týmu ze zástupců jednotlivých fakult a jmenová-

ní společného koordinátora. Pro jednotlivá jazyková centra z toho vyplývá, že budou muset splnit určitá kritéria a být akreditována. Budou též odpovědná za ochranu autorského práva (CercleS Copyright), neboť portfolio bude volně přístupné pouze pro členy CercleS (a tedy i CASAJC, jejímž zakládajícím členem byl i Ústav jazyků FAST). Ostatní jazyková centra na vysokých školách budou muset v případě zájmu za licenci platit.

Evropské jazykové portfolio bezesporu povede k celoživotnímu jazykovému vzdělávání a výrazně podpoří individuální mobilitu odborných pracovníků a studentů.

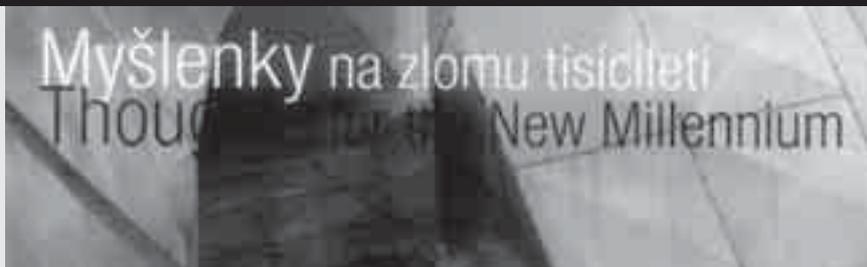
PhDr. Darja Daňková
ved. Kabinetu jazyků ÚSV FAST
tajemnice výboru CASAJC

SUMMARY:

The European Language Portfolio (ELP) is a common project of the Council of Europe and the European Confederation of Language Centres in Higher Education (CercleS). In the near future the ELP may become a life's record of an individual's language qualifications, based on the internationally recognized evaluation criteria. In 2003, the language centres at universities are supposed to develop and gear the ELP to the needs of the students of the respective universities. Consequently, the language centres will be responsible for protecting the CercleS Copyright and will have to be accredited.

Recenze: Bilance i perspektiva

Myšlenky na zlomu tisíciletí. Thoughts for the New Millenium. Uspořádali Alena Mizeroová, Jan Sedlák a Petr Dub, fotografie Libor Teplý. VUT v Brně, nakladatelství VUTIUM, 2002. 294 stran.

Kniha vydaná aktivním a cílevědomým brněnským nakladatelstvím, které se zaměřuje převážně na technickou a přírodovědeckou literaturu, ale jehož publikace pojednávají i o dějinách umění, hře na varhany či o historii brněnské techniky, potěší při prvním seznámení čtenářovo oko. Obsahuje přes dvacet fotografií architektury Brna a okolí, až na několik výjimek příspěvek uplynulého století. Fotografie se soustřeďují na detaily a výřezy a podávají je v neobvyklých úhlech, osvětleních a barvách, v nichž mnohdy působí až escherovsky. Zachycují architekturu v různých sférách lidského zájmu – od chrámů přes školy, radnice, výstavní pavilony, banky, vily až po sídlištní domy a průmyslové objekty. Jejich prohlížení nám připomene, že zatímco většina děl uplynulého století se přesunula do pomíjivých lidských mozků, domácností, knihoven a muzeí, architektura zůstává jeho nepřehlédnutelnou připomínkou.

Jako dárková publikace se kniha pěkně vyjímá v pracovně a občas se k jejím fotografiím lze s potěšením vrátit. Platí to však také o třiatdvocti textech domácích i zahraničních autorů, které jsou tištěny zrcadlově česky a anglicky (což – mimochodem – je činí zajímavými pomůckami pro překladatelský výcvik). Nejde jen o další – byť jistě kultivovanou – kolekci slohových cvičení, k jakým zlom tisíciletí mnohdy poskytoval příležitost a která protekla hlavou bez výraznější stopy? Abych to mohl posoudit, uložil jsem si odstup asi dvou měsíců. Otvírám znovu knihu a zjišťuji, že na některé texty mám výraznou vzpomínku a nacházím v nich při čtení nové podněty.

Především to platí o úvodní stati *Kvantové století* od Bedřicha Velického. Začátek 20. století se přesně kryje se zrodem kvantové teorie, jejíž vývoj, filozofický přesah, historické pozadí a perspektivu autor rýsuje s neobyčejnou jasností a kritickou vyvážeností, což mu dává právo na závěr: *Všechny pokusy o fundamentální popis života a vědomí implicitně obsahují představu, že i pozorovatel musí být zahrnut do kvantového systému. Tady je pravá hranice poznání a současná věda nenabízí vodítko k vykročení za tyto meze. Možná bychom si ani neměli přát, aby právě tady zásadní pokrok nastal příliš brzy.*

Dvacáté století v zrcadle architektury od Jana Sedláka mne zavedlo mezi lidská díla, která jsou podle slov Ludwiga Miese van der Rohe výrazem toho, jak se člověk brání vůči okolnímu světu a jak se jej snaží ovládnout. Autor článku před-

stavil čtenáři svůj předmět na několika vybraných ukázkách, které mu však umožnily postihnout souvislost architektury se změnami myšlenkového klimatu, životního stylu i technických možností.

Victor Miroslav Fic, v Kanadě působící politolog českého původu, se ve stati *Uspořádání světa ve 20. století a výhledy do budoucna* zabývá současným rozčleněním světa do jednotlivých civilizačních okruhů, jak je stanovil ve své známé knize O. Huntington. Na rozdíl od něho však věří, že by se nový řád světa mohl během 21. století vyvinout do systému univerzální globalizace, avšak nikoli bez obtíží a období střídání úspěchů a nezdarů, převratů a svárů a i drobných a lokálních válek. Tento názor podepírá zajímavými argumenty.

Výrazně kontrastní a právě tím působivý je příspěvek Petra Piňhy *Sedm smrtelných hříchů*. Uvědomil jsem si nad ním, jak málo mých současníků by tyto hříchy dokázalo alespoň vyjmenovat. Piňha vystihuje jejich podstatu s výrazností připomínající barokní sochy.

Milan Jelínek v textu *Čeština dnes a v budoucnu* podává kritický přehled vývoje našeho jazyka a jeho „odknižňování“. Netají se s tím, že *budoucnost českého jazyka vzbuzuje obavy*. Právě v době, kdy čeština dovršila svůj vývoj v jazyk, který se vyrovnal svými výrazovými schopnostmi vedoucím jazykům evropským, činí její budoucnost nejistou globalizační procesy.

Vlasta Čiháková-Noshiro nazvala svou úvahu *Nálada v globální vesnici*. Vštípí se do paměti silnou vírou v nadějnou budoucnost světa, vyjádřenou někdy až bezelstně naivními slovy: *Nové století bude svědkem nové globální kultury, jež bude prozrazovat a hodnotit lidskou jedinečnost, komplexnost a lidský potenciál, podpořený prodlouženou délkou lidského života. Komunikující rychlostí světla, modelující nové technologie pro vlastní vědecké znovuzrození. Vlastně se tak naplní sen Krista, jaký pro bytí člověka snil.*

Tento výběr nechce říci, že ostatní příspěvky jsou méně zajímavé. Vysoké učení technické v Brně připravilo knihu, která svědčí o tom, že patříme do Evropy a sdílíme její starosti i naděje. Přál bych knize, aby o ní někdo napsal do novin za sto let.

Jan Novotný

(Se souhlasem autora přetištěno z *Literárních novin*)

Brněnské urbanistické dny

Jak proměnit veřejný prostor města? Jak vylepšit současný obraz Brna? Odpovědi na tyto otázky nabízejí urbanistické projekty studentů Fakulty architektury VUT. Diskusi o podobě veřejných prostranství vyvolávají perspektivními kresbami konkrétních „nedořešených“ brněnských prostorů (například náměstí Svobody, ulice Veselé, Husovy, Špilberku, Moravského náměstí, Mendlova náměstí atd.). Cílem je upoutat pozornost občanů a vyvolat diskusi o urbanismu (připravuje se nový územní plán Brna).

Jde vlastně o vztah k životu ve městě vůbec, chápanému v souvislostech udržitelného rozvoje. Akce je zaměřena na veřejný prostor města, proto se vždy část programů odehrává na ulici nebo na náměstí a vtahuje kolemjdoucí do diskuse nebo do výstavní síně.

Program:

Výstava urbanistických prací (projekty, kresby), fotografií a videozáznamů z happeningů a přednášek uskutečněných v minulých letech, zápisků v knize hostů z dřívějších výstav...

...obří zvětšeniny zápisů, kniha záznamů uprostřed navícená a svázaná do černé plátěné vazby se zasunutým katalogem, obrovské zvětšené kopie knih architektů a urbanistů Jacobsové, Sitteho a Meduny položené na podlaze jako artefakt („Už si konečně snad někdo toho všimne!“)...

Výstava se bude instalovat postupně a každou část zahájí série vernisáží (vždy v 18.30 hodin), majících podobu hudební produkce, přednáškového maratonu, diskuse s městskými politiky, videoprojekce nebo performance.

Kdy a kde: U dobrého pastýře (26. 2. až 26. 3.), Galerie mladých (5. 3. až 2. 4.), Galerie Kabinet (6. 3. až 27. 3.) a Galerie 10 (12. 3. až 2. 4.) – vše Radnická ulice. Přednáškový maraton tamtéž.

Happening – tvůrci své vize představují a obhajují na konkrétním místě ohniska perspektivy a diskutují s kolemjdoucími lidmi. Studenti jsou skvělými vykladači svých projektů.

Obří makety domů v Rašínově ulici (z reklamní fólie) a Janáčkovy kašny na náměstí Svobody (vodovzdorná překližka, maketa klavíru v nadživotní velikosti uprostřed bazénu).

...„dostavba“ proluky na „Svobodáku“ a „Dům na kolejích“ v „Rašínce“. Paketáž myšlenky (obří plakáty napnuté a vzepřené mezi sousední domy mohou být po akci uschovány a později vystaveny opět jako samostatný artefakt např. v Červeném kostele)...

Kde: centrum Brna: Nádražní ulice, Moravské náměstí, Římské náměstí, Špilberk, Petrov, Veselá, Husova, Mendlovo náměstí... Termíny budou upřesněny.

Jeden z loňských návrhů studentů Fakulty architektury.

Přednášky a hosté: K účasti na přednáškovém maratonu byli vyzváni: Václav Havel, Jan Gehl, Erazim Kohák, Václav Bělohradský, Ludvík Kundera, Emil Příklad, Dušan Riedl, Milena Flodrová, Marta Šrámková, Karel Kuča, Monika Mitášová, Lubomír Kostroň, Zdeněk Lukeš, Anne-Marie Sitte (vnučka slavného architekta), Jane Jacobs a další. Konkrétní témata a stínová výuka urbanismu.

Kdy a kde: v prostorách výstav na Radnické ulici. Termíny, hosté a témata přednášek budou upřesněny.

Doprovodné akce: hudebníci, kejklíři (Šiška, Škrdlík, Špirit, KSB, Nikl, Nytra, Jazzoo, Maxband, Estrada a jiní), polykači ohně, muchomůrky (happening „Ring today“..., Jeníček, Mařenka, Karkulka a ti druzí), malé polední koncerty...

Miss mokré tričko – soutěž o královnu krásy v Janáčkově kašně.

Pořádají: Fakulta architektury VUT, Nadace Partnerství a Společnost ochránců města.

Kontakty: Ing. arch. Petr Hurník (Ateliér urbanismu FA VUT v Brně), tel.: 543233831, mobil: 608/717522, e-mail: hurnik@ucit.favutbr.cz, Mgr. Vlasta Gajdošíková (Programové centrum FA VUT v Brně), tel.: 541146722, e-mail: gajdosikova@vyzkum.favutbr.cz

For Summary see page 26.

Dny otevřených dveří přilákaly stovky zájemců o studium

Dny otevřených dveří uspořádaly v průběhu ledna čtyři fakulty VUT v Brně – Fakulta stavební, Fakulta podnikatelská, Fakulta informačních technologií a Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií. Zájem budoucích potencionálních posluchačů o získání informací o studijních programech a podmínkách přijetí překonal podle vyjádření děkanů fakult úspěšnost těchto akcí z minulého roku. Celkem na všech čtyřech fakultách letos napočítali téměř dva a půl tisíce návštěvníků.

Zájemci o studium byli informováni nejenom o jednotlivých studijních programech a podmínkách přijetí ke studiu, ale dostali např. i vysvětlení, jak správně postupovat při vyplňování přihlášky. Měli rovněž možnost navštívit knihovny, studovny, laboratoře a další prostory určené pro výuku. Středoškoláci i jejich rodiče si mohli vyslechnout i informace o historii jed-

notlivých fakult, o jejich současném životě i předpokládaném rozvoji v budoucnosti, o možnostech ubytování na kolejích a sportovních a kulturních aktivitách. V diskusích s vedením fakult často padaly dotazy i na možnosti stáží v cizině, na přípravné kurzy a na uplatnění absolventů po ukončení studia v praxi.

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií

Fakulta podnikatelská

Fakulta informačních technologií

Fakulta stavební

Informace

Kláštery v katedrále na Petrově

Od 21. do 31. ledna mohli návštěvníci brněnské katedrály sv. Petra a Pavla vidět výstavu s dvojnázvem Klášter – Domov pokojného stáří. Jednalo se o ateliérové práce loňského 4. ročníku studentů Ateliéru obytných staveb Fakulty architektury VUT v Brně.

Ateliérové práce byly v loňském roce zaměřeny na téma novodobý klášter. „Je to téma dosud málo obvyklé, ale velmi zajímavé a pro současnost i aktuální. O tom nás přesvědčily ohlasy veřejnosti na výstavu, kterou jsme uskutečnili vloni v dubnu na radnici v Líšni,“ říká Doc. Ing. arch. Naděžda Menšíková, CSc., vedoucí vystavených prací.

Studenti se v první části ateliéru zabývali tématem v teoretické rovině, ve druhé části navrhli objekty kláštera podle svých představ se zaměřením na řád pečující o staré lidi. Vlastním návrhům předcházely podrobné analýzy tématu, typologických a stavebních forem klášterů i analýzy prostředí.

„Chtěli jsme prověřit současné možnosti propojení kláštera a domova důchodců nebo podobného zařízení. Je to jedna z možných forem pro péči o staré lidi, ale také pro děti, drogově

závislé nebo jiné sociálně slabé skupiny. Ostatně funkčnost tohoto spojení je historicky ověřena,“ říká Doc. Menšíková.

Vlasta Gajdošíková, foto Michaela Dvořáková

Opomíjená němčina – nevyužitá možnost

O významu znalosti cizích jazyků není jistě třeba nikoho přesvědčovat. Globalizační procesy, blízký vstup do EU, působení zahraničních firem na našem trhu – to vše mluví ve prospěch výuky cizích jazyků. Zvláště pro studenty a absolventy vysokých škol je jejich znalost jedním z nejdůležitějších předpokladů pro možnost dalšího studia v zahraničí a je i neoddiskutovatelným pozitivem při hledání perspektivního zaměstnání.

Že je angličtina v dnešním světě hlavním dorozumívacím prostředkem, je nesporné. Ve prospěch němčiny v našem regionu ale hovoří ten fakt, že našimi bezprostředními sousedy jsou dvě německy hovořící země s velmi vyspělými ekonomikami, které významně ovlivňují i rozvoj ekonomiky u nás. Navíc zde hraje důležitou roli blízkost jak kulturní, tak i historická.

Ústav jazyků na FEKT a jeho německá sekce nabízí výuku němčiny ve všech pokročilostech, dokonce i v té nejvyšší, při-

pravující ke složení všeobecné státní zkoušky, kterou mohou studenti absolvovat přímo na našem ústavu a jejíž konání má už několikaletou tradici. Jsme jednou z mála vysokých škol, která tuto možnost svým studentům nabízí.

S výukou připravující ke složení všeobecné státní zkoušky z německého jazyka bylo započato v roce 1995/1996 a po dohodě s vedením fakulty je její absolvování umožněno za sníženou cenu. Protože zkouška je opravdu náročná, byl zvolen systém čtyřsemestrálního kurzu po čtyřech hodinách týdně. Studenti absolvují nutnou přípravu zahrnující studium mluvnice a reálií a nácvik poslechových a komunikativních dovedností. Zkušenosti ovšem ukazují, že jen velmi málo studentů je připraveno podstoupit nutnou jazykovou přípravu a korunovat ji složením státní zkoušky. Již pouhá statistika úspěšnosti – 1997: 8 studentů, 2001: 5 studentů a 2002: 3 studenti – dokazuje odliv zájmu.

Důvodem je zřejmě náročnost zkoušky a délka trvání kurzu. Tento trend je však v rozporu s možnostmi, které se studentům nabízejí v německy mluvících zemích, a s tím, že i naše fakulta úzce spolupracuje s vídeňskou technickou univerzitou, s univerzitou v Siegenu (SRN) i s firmou SIEMENS.

Naši studenti mohou využít programů nabízených v programu LEONARDO, ale většinou je překážkou právě nedostatečná znalost němčiny. V roce 2000/2001 náš ústav pořádal ve spolupráci se zahraničním oddělením v rámci programu specializovaný kurz pro zájemce o prázdninovou stáž v SRN, který ale nebyl přijat s velkým zájmem.

Bohužel poslední dobou se němčina dostala do pozadí zájmu studentů FEKTu, což bylo mimo jiné způsobeno i tím, že

jako jediná jazyková zkouška v bakalářském programu byla stanovena zkouška z angličtiny. Praxe však ukazuje, že právě absolventi bakalářského programu, kteří většinou odcházejí pracovat do firem v našem regionu, by mohli více uplatnit i znalost němčiny z důvodu širšího zastoupení německy hovořících podnikatelských subjektů.

Doufejme, že se přístup studentů k německému jazyku změní s ohledem na blížící se vstup do EU a na možnosti, které se jim potom nabídnou v rámci regionální spolupráce nejenom ve studijních programech, ale i na trhu práce.

Mgr. Ladislav Baumgartner,
vedoucí sekce německého jazyka ÚJAZ FEKT

Studenti FaVU VUT na výstavě Židovský hřbitov v Brně

Ve východním křídle hradu Špilberk se v závěru loňského roku uskutečnila výstava Židovský hřbitov v Brně. V první části expozice byly vystaveny funebrální propriety jako pohřební rubáš či nádobka na mátovou vodu pro omývání mrtvých – na dvě stě předmětů zapůjčilo pražské Židovské muzeum. Druhou část tvořilo jedenáct náhrobků z let 1349 až 1443, nalezených ve zdivu opevnění historického jádra Brna, kam se dostaly po zrušení hřbitova ve druhé polovině 15. století. Poslední část výstavy tvořily výtvarné práce studentů Školy uměleckých řemesel, Gymnázia v Tábořské ulici a rovněž černobílé fotografie studentů dějin umění Filozofické fakulty MU a studentů různých ateliérů Fakulty výtvarných umění VUT. Pod vedením fotografky Ireny Armutidisové usilovali studenti FaVU výtvarnými prostředky – světlem, tvarem, kompozicí, hloubkou ostrosti – zachytit *genius loci* v polovině 19. století obnoveného brněnského židovského hřbitova, který je rozlohou tři hektarů největší na Moravě.

Účast studentů FaVU je možné hodnotit z několika aspektů. Zmíním jeden z možných, dle mého soudu nikoli nevýznamný. Na první pohled se zdá dobré, že studenti měli možnost ukázat své práce veřejnosti, neboť jde o jeden ze způsobů, jak navázat v jistých ohledech narušené spojení mezi širším publikem a výtvarnou obcí. Veřejnost neoprávně očekává v normálním slova smyslu obrazy světa nikoliv mělké, obrazy netvořené v intenci umění pro umění, nýbrž obrazy věcí, událostí a míst tak či onak se vztahující k záležitostem lidským. Fotografie studentů bylo možno tedy vnímat jednak v rovině pouze estetické – jako zdařilé výtvarné etudy, jednak obecněji v rovině pedagogické, kde se ukazuje, co si studenti mohli při práci uvědomit, objektivem zachytit a následně vnímavému divákovi nabídnout.

veřejnost neoprávně očekává v normálním slova smyslu obrazy světa nikoliv mělké, obrazy netvořené v intenci umění pro umění, nýbrž obrazy věcí, událostí a míst tak či onak se vztahující k záležitostem lidským. Fotografie studentů bylo možno tedy vnímat jednak v rovině pouze estetické – jako zdařilé výtvarné etudy, jednak obecněji v rovině pedagogické, kde se ukazuje, co si studenti mohli při práci uvědomit, objektivem zachytit a následně vnímavému divákovi nabídnout.

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

Z pedagogického hlediska nešlo v pozadí studentských prací o nic menšího než o vědomí souvislostí. Studenti si mohli a měli připomenout reminiscence židovské historie, fakta pogromů, příznak válečného holocaustu a snad i aktuální souvislost s hledáním cesty soužití kultur Východu a Západu. Například to, že po strašném evropském moru v polovině 14. století byli Židé v mnoha zemích, i v zemích českých, obviněni, že to byli právě oni, traviči studní, kteří sem měli černou smrt zavléci. Následovala vlna hrůzných pogromů, jejichž iniciátorům i rea-

lizátorům udělil římský císař Karel IV. roku 1350 generální pardon. Tato i další skutečnosti, včetně případných analogií či zobecnění, mohly tanout v myslích výtvarně nadaných studentů i návštěvníků.

Z vystavených fotografií bylo pak zjevné, že studenti FaVU nebyli Irenou Armutidisovou vedeni ke geniálčení a „tvorbě špičkových děl“, nýbrž k solidní výtvarné práci při vědomí hlubších historických i mravních souvislostí.

Rostislav Niederle

Noví majitelé titulu MBA

Jedenačtyřicet absolventů studia Master of Business Administration byl 24. ledna 2003, za účasti zástupců partnerských organizací a zástupce The Nottingham Business School, Nottingham Trent University, slavnostně udělen titul MBA, který je v zahraničí i u nás považován za velmi prestižní. Slavnostní ukončení jejich náročného tříletého studia na Brno Business School Fakulty podnikatelské Vysokého učení technického v Brně proběhlo v aule Q výškové budovy VUT na ulici Technická 2 za účasti významných představitelů obou institucí.

Výborných výsledků dosáhli dva absolventi studia MBA – Ing. Dvořák Vladimír a Ing. Strašák Jaromír, kteří absolvovali studium s vyznamenáním.

Věříme, že všichni absolventi budou moci využít svých nabytých znalostí a většině z nich otevře titul MBA cestu k jejich dalšímu profesionálnímu růstu. V současné době je toto manažersko-ekonomické studium dobrým odrazovým můstkem k cestě na vrchol mezi nejúspěšnější z úspěšných.

Připojujeme se k blahopřání absolventům, kteří letos úspěšně ukončili celé studium a získali titul Master of Business Administration.

Za Brno Business School
Ing. Oldřich Šašinka, MBA, a celý realizační tým BBS

České a slovenské umění plakátu 1993–2003

K 10. výročí vzniku ČR a SR připravilo Sdružení Bienále Brno ve spolupráci s Grafiq Studiem Bratislava, Dánským muzeem plakátu v Aarhuzu a Asociací užité grafiky a designu v Praze soubornou výstavu mapující vývoj plakátu za období samostatnosti obou našich států. Tvůrci koncepce výstavy Dušan Junek, Pe-

der Stougaard, Karel Aubrecht a Jan Rajlich ml. pozvali 23 českých a slovenských designérů, kteří vystavují přes 120 plakátů z posledních 10 let. Premiéra výstavy se uskutečňuje v dánském KunstCentret Silkeborg Bad. (18. 1. až 23. 3.). V dubnu výstava poputuje do Prahy a v létě do Bratislavy. (sbb)

Promoce architektů na brněnském výstavišti

V prostorách Rotundy pavilonu A na brněnském výstavišti se ve čtvrtek 30. ledna konala slavnostní promoce absolventů magisterského studia Fakulty architektury Vysokého učení technického v Brně. Celkem promovalo 74 studentů, kteří získali titul inženýr architekt. S vyznamenáním absolvoval Jan Kratochvíl. Lukrécie Richterová získala cenu děkana za zpracování diplomové práce na téma „Zemské muzeum architektury v Brně“, dalších sedm absolventů získalo pochvalná uznání – Ivana Boulaž, Simona Frišová, David Jiříček, David Kotek, Zuzana Morávková, Petr Němec a Milan Podroužek.

(vg)

Ceny Siemens pro studenty VUT v Brně

Pěti studentům Vysokého učení technického v Brně z Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií a z Fakulty informačních technologií byly uděleny Ceny Siemens. Stavnostní akt se uskutečnil dne 29. ledna 2003 v Praze za účasti prorektora VUT Prof. Jiřího Kazelleho.

Ocenění studenti: Radek Vlach – FEKT
Jan Ludvík – FEKT
Ing. Pavel Kučera – FEKT
Ing. Josef Strnadel – FIT
Ing. Luděk Crha – FIT

(red)

Summary:

(p. 13)

The BUT Study and Examination Rules stipulate that to receive a degree a BUT graduate must pass a final state examination. As part of this examination, in the Bachelor's degree programmes, a final Bachelor's degree project while in Master's degree programmes a diploma project must be submitted and presented. A study is deemed concluded on the date on which the state examination or its final part is passed. However, as the rules require, the state examination or any of its parts may only be repeated once

(p. 21)

How can the public space of a town be changed? How can the present look of the contemporary Brno be improved? Answers to such questions could be found in the town-planning projects worked out by students of the BUT Faculty of Architecture. Discussions on the form of public areas are provoked by perspective drawings of particular Brno sites that are yet to be dealt with. The aim is to draw the attention of the Brno citizens to town-planning issues. It is the attitude to life in a town as such viewed in the context of sustainable development that is at issue.

(p. 28)

With the approval of the university management, the scientific board, and the Academic Senate, a new fund for editing scientific writings was established at BUT in 1998 to support research activities and presentations of original research work.

Scientific writings are published by VUTIUM Press in three edition series: PhD Theses, Lectures given by the associate-professor candidates and inauguration lectures, and Monographs of the Brno University of Technology.

Mezinárodní soutěž STUDENT EEICT 2003

Ve čtvrtek 29. května 2003 budou české a slovenské technické univerzity společně pořádat mezinárodní soutěž ve studentské tvůrčí činnosti v oboru elektrotechniky, informatiky a komunikačních technologií. Vzhledem k tomu, že Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií společně s Fakultou informačních technologií VUT v Brně úspěšně pořádaly již osm ročníků podobné soutěže na místní úrovni, byly obě fakulty pověřeny organizací prvního mezinárodního kola.

Cílem soutěže je motivovat studenty k tvůrčí odborné a vědecké práci. Studenti obhajují projekty, které přinášejí zajímavá technická řešení a originální vědecké výsledky. Jelikož jsou mnohé projekty řešeny ve spolupráci s průmyslem, hrají firmy v průběhu soutěže důležitou roli.

Podle našeho názoru může popsaná mezinárodní soutěž pomoci přilákat na technické univerzity více talentovaných maturantů, a napomůže tak řešit akutní nedostatek kvalitních vysokoškolsky vzdělaných absolventů z oblasti elektrotechniky, informačních a komunikačních technologií.

Administrace soutěže a její průběh je a bude zveřejňován na internetových stránkách <http://www.feec.vutbr.cz/EEICT>. Na uvedených stránkách jsou a budou trvale dostupné všechny dosud vydané sborníky studentských prací.

Základním cílem soutěže je podpora tvůrčí činnosti studentů bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů na fakultách elektrotechnických, informatických a příbuzných oborů. Nicméně přínos soutěže zasahuje i do dalších oblastí:

- Soutěž pomůže popularizovat špičkové výsledky výzkumu a vývoje českých fakult elektrotechniky a informatiky pomocí Internetu, multimédií, interaktivních sborníků a tištěných publikací. Popularizátory budou samotní vysokoškolští studenti (za podpory pedagogů).
- Soutěž zintenzivní a zkvalitní spolupráci mezi univerzitami navzájem (navázání osobních kontaktů mezi soutěžícími), mezi univerzitami a firmami (osobní kontakty mezi studentem a firmou) a mezi univerzitami a středními školami (vyhledávání talentovaných maturantů). Jelikož účast na soutěži přislíbily i partnerské univerzity ze zemí Evropské unie, lze hovořit o podpoře spolupráce evropského rozměru.

Mezinárodní soutěž STUDENT EEICT má již na fakultách FEKT a FIT několikaletou tradici, záběr z loňského ročníku.

- Soutěž může přispět ke zlepšení podnikatelského prostředí pro společnosti z oboru elektrotechniky, informatiky a komunikačních technologií (výchova dostatečného počtu kvalitních odborníků, vytvoření prostoru pro širší ovlivňování výuky firmami, vzbuzení zájmu firem o podporu univerzit).

Všechny příznivce elektrotechniky, informatiky a komunikačních technologií rovněž srdečně zveme na tradiční brněnské kolo soutěže, které je plánováno na čtvrtek 24. dubna 2003.

Obě kola soutěže proběhnou v areálu VUT Pod Palackého vrchem v budově Technická 8.

Doc. Dr. Ing. Zbyněk Raida,
Ústav radioelektroniky FEKT VUT v Brně

SUMMARY:

On Thursday 29th May 2003, the Czech and Slovak technical universities will jointly organize an international student creative activity competition in electrical engineering, computer science, and communication technologies. Since the BUT Faculty of Electrical Engineering and Communication together with the Faculty of Information Technology have a long experience in organizing a similar competition at a local level for eight consecutive years, both faculties have been charged with organizing the first international event.

Edice Vědecké spisy v roce 2002

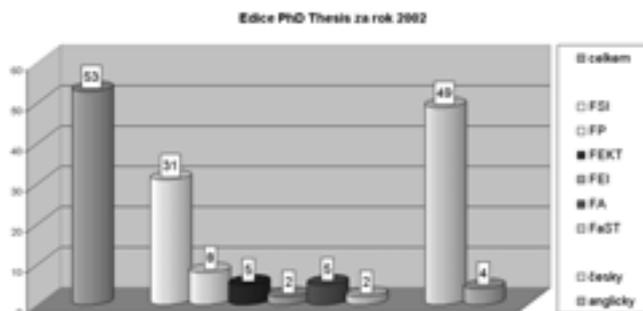

Pro podporu vědecko-výzkumné činnosti a prezentaci původní vědecké práce byl v roce 1998 na VUT v Brně se souhlasem vedení školy, vědecké rady a akademického senátu založen fond pro vydávání vědeckých spisů. Od jeho založení vydalo nakladatelství VUTIUM ve třech edičních řadách celkem 273 svazků.

Vydávání vědeckých spisů zajišťuje nakladatelství VUTIUM celkem ve třech řadách:

1. Edice - PhD Thesis - doktorské disertační práce
ISSN 1213-4198
2. Edice - Habilitační a inaugurační přednášky
ISSN 1213-418X
3. Edice - Monographs of the Brno University of Technology

V edici PhD Thesis vyšlo dosud 165 svazků. Zkrácené verze doktorských prací jsou nejprve vydávány v pracovní verzi v omezeném počtu kusů samotnými autory-doktorandy pro potřeby disertačního řízení. Po obhájení práce a zapracování případných připomínek předá autor podklady do redakce nakladatelství VUTIUM (o obsahové a formální úpravě pojednávají

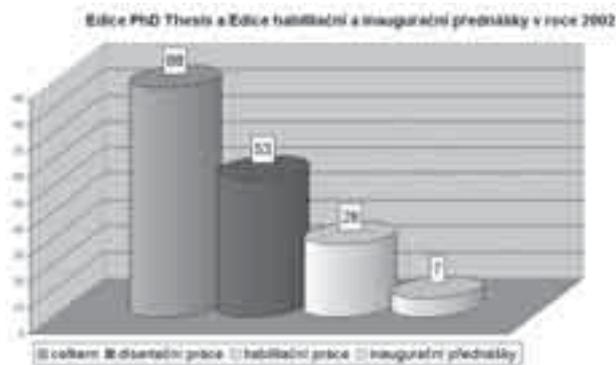
zajišťuje redakce navíc jazykovou úpravu. Běžný počet výtisků pořízených digitálními technologiemi je u habilitací 60–70 kusů (dle počtu členů vědeckých rad), inauguračních přednášek pak mezi 110–120 ks.

Obě edice nesou kromě čísel ISSN také čísla ISBN. Vedle klasické knižní podoby jsou obě edice publikovány v podobě elektronické. Na www stránkách nakladatelství VUTIUM (<http://www.vutbr.cz/VUTIUM>) a také Věda a výzkum (<http://www.vutbr.cz/vav>) jsou pravidelně vystavovány obě edice ve formátu pdf. Návštěvník tak má možnost kteroukoli práci zhlédnout, případně si celou publikaci (nebo její část) vytisknout.

V edici Monographs of the Brno University of Technology dosud vyšel 1 svazek, další 2 jsou v přípravě.

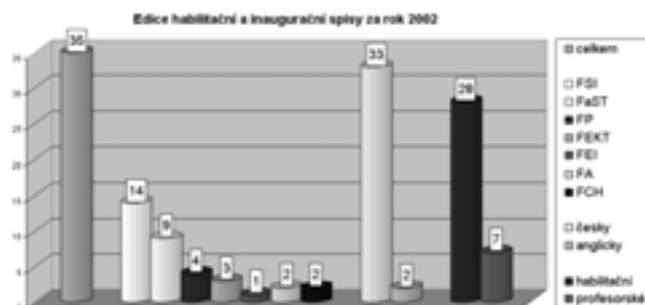
Na závěr bych rád poděkoval pracovníkům z oddělení pro vědu a výzkum jednotlivých fakult za stále se zlepšující spolupráci. V grafech shrnuji výsledky této spolupráce za minulý rok.

Zdeněk Beránek, DiS. – redaktor

„Instrukce pro autory“, dostupné např. na internetové adrese <http://www.vutbr.cz/nakl/texty.htm>). V redakci je dokument připraven pro digitální tisk, odeslán do studia (v současnosti MSD Copy) a vytištěn. Běžný počet výtisků je do 50 kusů. Část nákladu zůstává v redakci (povinné výtisky, nabídka knihovnám, archivace), část putuje, není-li domluveno jinak, na oddělení pro vědu a výzkum dané fakulty, která předává autorské výtisky, studijní a archivní výtisky pro potřebu fakulty. Celý proces trvá průměrně tři až čtyři týdny.

V edici Habilitační a inaugurační spisy dosud vyšlo 107 svazků. Tisk zkrácených habilitačních prací a inauguračních přednášek se od disertačních prací liší jen tím, že podklady předávají autoři redakci už před samotným řízením; je-li dostatek času,

For Summary see page 26.

Nové učební texty a publikace

FEKT

DĚDKOVÁ, Jarmila – FIALA, Pavel
Elektromagnetismus
Návody k laboratorním cvičením
2002 – 1. vyd. – 48 s., ISBN 80-214-2242-4

KOLOUCH, Jaromír
Programovatelné logické obvody
Přednášky
2002 – 1. vyd. – 62 s., ISBN 80-214-2196-7

KOLOUCH, Jaromír
Programovatelné logické obvody a návrh
jejich aplikací v jazycích ABEL a VHDL
Počítačové cvičení
2002 – 1. vyd. – 122 s., ISBN 80-214-2197-5

NOVÁČEK, Zdeněk
Antény a šíření rádiových vln
Cvičení a projekty
2002 – 1. vyd. – 66 s., ISBN 80-214-2195-9

PROKEŠ, Aleš
Rádiové přijímače a vysílače
Laboratorní cvičení
2002 – 1. vyd. – 42 s., ISBN 80-214-2211-4

PROKEŠ, Aleš
Rádiové přijímače a vysílače
Přednášky
2002 – 1. vyd. – 164 s., ISBN 80-214-2263-7

ŘÍČNÝ, Václav
Videotechnika
2002 – 3., upravené vyd. – 133 s.,
ISBN 80-214-2200-9

SIGMUND, Milan
Digitale Sprachverarbeitung
2002 – 1. vyd. – 86 s., ISBN 80-214-2138-X

ŠVAČINA, Jiří
Speciální elektronické součástky a jejich
aplikace. Sběrka příkladů
2002 – 1. vyd. – 83 s., ISBN 80-214-2188-6

ŠEBESTA, Vladimír – PROKEŠ, Aleš –
BIOLKOVÁ, Viera
Systémy, procesy a signály 1
Laboratorní cvičení
2002 – 1. vyd. – 46 s., ISBN 80-214-2208-4

WILFERT, Otakar
Optoelektronika
Přednášky
2002 – 1. vyd. – 121 s., ISBN 80-214-2264-5

FCH

GHEORGHIU, Mihnea
Chemické informace a databázové soubory
2002 – 1. vyd. – 108 s., ISBN 80-214-2168-1

FP

Přínosy vědeckých disciplín pro rozvoj ekono-
miky
Sborník
2002 – 1. vyd. – 124 s., ISBN 80-214-2274-2

FSI

Ukončování a vyhodnocování projektů
(FIPO 2002)
2002 – 1. vyd. – 78 s., ISBN 80-214-2202-5

Konference mladých vědeckých pracovníků
v oblasti automatizace
2002 – 1. vyd. – 68 s., ISBN 80-214-2255-6

REKTORÁT

Nakladatelství VUT IUM
Univerzity jako katalyzátor ekonomického
rozvoje regionu
2002 – 1. vyd. – 190 s., ISBN 80-214-2191-6

**Vědecké spisy Vysokého
učení technického v Brně**
Edice PhD Thesis

ČÍHAL, Roman
Akustika staveb
Vzduchová a kročejová neprůzvučnost
2002 – sv. 156 – 32 s., ISBN 80-214-2271-8

HAJKR, Josef
Model individuálního inkubátoru ve vir-
tuálním světě
2002 – sv. 157 – 32 s., ISBN 80-214-2275-0

ČÁSTKA, Pavel
Teamwork development in a traditional
manufacturing organization – a holistic
perspective
2002 – sv. 158 – 30 s., ISBN 80-214-2276-9

ZICH, Robert
Rozvoj managementu jako faktoru budující-
cího konkurenceschopnosti firmy
2002 – sv. 159 – 32 s., ISBN 80-214-2278-5

Edice Habilitační a inaugurační spisy

ŠINDLAR, Jiljí
Architektonický prostor – bariéry
2002 – sv. 102 – 31 s., ISBN 80-214-2262-9

BRADÁČ, Albert
Koncepce vědecké práce a výuky v oboru
soudní inženýrství
2002 – sv. 103 – 32 s., ISBN 80-214-2282-3

VÁVROVÁ, Milada
Využití krevní plazmy jako bioindikátoru
2002 – sv. 104 – 32 s., ISBN 80-214-2281-5

ČECH, Jaroslav
Uplatnění moderních trendů při zvyšování
konkurenceschopnosti slévárenské výroby
2002 – sv. 105 – 39 s., ISBN 80-214-2280-7

SALYK, Ota
Thin films deposition of amorphous sili-
con and organosilicon compounds
2002 – sv. 106 – 40 s., ISBN 80-214-2283-1

Vyhlášení nejlepších sportovců VUT v Brně

Součástí sportovního plesu, který se uskutečnil v prosinci v brněnském hotelu Kozák na Horově ulici, bylo tradičně i vyhlášení nejlepších sportovců naší univerzity. Události o plesu informovaly již ve svém lednovém čísle, ale vzhledem k nedostatku místa přinášíme seznam všech oceněných studentů až nyní. Vyhlášení nejlepších sportovců se zúčastnil i rektor VUT profesor Jan Vrbka. Nejúspěšnější sportovci získali mimořádná studijní stipendia.

SPORTOVCI – AMČR – studenti VUT

1. místo – jednotlivci:

- HRABOVSKÝ Petr ATLETIKA 400 m 48,15 s
fak.: FAST
- MUTYABA Miron ATLETIKA dálka 718 cm
fak.: FA trojskok 15,74 m
- GERYK Michal SG jednotlivci
fak.: FSI
- NOVÁK Stanislav SPORTOVNÍ LEZENÍ
fak.: FIT
- VOJTKOVÁ Blanka MODERNÍ ŠIPKY – jednotlivci
fak.: FCH MODERNÍ ŠIPKY – dvojice
- STARÁ Zdenka ORIENTAČNÍ BĚH 1. a 3. místo
fak.: FCH

SPORTOVCI – AMČR – studenti VUT mimořádná sportovní stipendia

1. místo – jednotlivci:

- PETŘÍKOVÁ Irena ATLETIKA 1500 m 4:45,92
fak.: FAST 3000 m 10:88,86
- NAVRÁTILOVÁ Renata JUDO + 72 kg
fak.: FSI
- KRAJČA Karel JUDO do 100 kg
fak.: FSI
- JAKŠÍK Petr PLAVÁNÍ 100 m prsa 1:08,52
fak.: FA
- BLECHA Milan KUŽELKY 550 bodů
fak.: FEKT

1. MÍSTO – JEDNOTLIVCI:

- NÁDENÍČKOVÁ Michaela ATLETIKA 800 m 2:22,15
fak.: FSI
- VĚCHET Stanislav KATA – karate
fak.: FSI

- SVOBODA David KUMITE 65 kg
fak.: FAST
- MEITNEROVÁ Jitka JUDO + 72 kg
fak.: FAST
- MRÁZ Martin JUDO do 60 kg
fak.: FAST
- BEZUNK Antonín JUDO do 81 kg
fak.: FSI
- PROKOP Lukáš JUDO do 90 kg
fak.: FEKT
- PROKOP Václav JUDO do 100 kg
fak.: FEKT
- WERTHEIMEROVÁ Petra MG – DVOJBOJ
fak.: FAST
- HUDEČKA Jakub SPORTOVNÍ LEZENÍ
fak.: FAST
- FIBINGER Vratislav MODERNÍ ŠIPKY – smíšené dvojice
fak.: FSI
- MEDLÍK Jan ORIENTAČNÍ BĚH – 3. místo
fak.: FSI

2. místo – družstva:

BASEBAL: muži
BASKETBAL: muži
FOTBAL: muži

3. místo – družstva: muži

ŠTAFETA 4 x 50 m VOL. ZP. 1:41,76

SUMMARY:

At this year's university athletes' ball, which took place at the Kozák Hotel in Horova Street in Brno in December, traditionally, the best-BUT-athlete awards were announced. The ceremony was attended by Mr Jan Vrbka, Rector of BUT. The best athletes won extraordinary scholarships.

V Brně se natáčel film o nástupu Hitlera k moci

Brněnský Zelný trh se na přelomu ledna a února stal na pět dní Mnichovem dvacátých a třicátých let minulého století. Zámožská produkce si totiž vybrala exteriéry jihomoravské metropole pro natáčení televizního filmu o mládí a cestě k moci Adolfa Hitlera s názvem *Hitler: Kořeny zla*. Náměstí, které musely na dobu natáčení opustit tradiční stánky s ovocem a zeleninou, opanovali hnědokošiláči se svastikami na rukávech, budova někdejší právnické fakulty ve spodní části tržiště se proměnila ve známý mnichovský Hnědý dům.

Některé scény filmu, který začíná Hitlerovým dětstvím a končí jeho nástupem do funkce říšského kancléře, se natáčely v budově Moravské typografie na Moravském náměstí a na několika dalších místech Brna. V jihomoravské metropoli se odehrávaly scény ze začátku první světové války i pouliční bitky nacistů s jejich odpůrci z roku 1923. Nejvíce komparzistů – 500 – zaměstnali filmaři při natáčení masové scény vstupu Německa do války v létě roku 1914. I když filmaři měli velké obavy z počasí, nakonec vše dobře dopadlo a sněžení se natáčecí o den vyhnulo.

„Vybrali jsme si pro filmování Českou republiku a Brno, protože tu jsou stále motivy velmi připomínající Mnichov a Berlín z dvacátých a třicátých let minulého století,“ uvedl producent Ed Gernon. Svou roli při volbě určitě sehrála i jeho dobrá zkušenost s českým prostředím z natáčení historického velkofilmu *Johanka* z Arcu před čtyřmi roky. Ústřední postavu Adolfa Hitlera ztvárňuje britský herec Robert Carlyle, známý z komedie *Do naha!* Ve filmu hrají také Peter Stormare a Peter O'Toole.

Film režiséra Christiana Dungaye již nyní vyvolává v zámoří bouřlivé debaty, kvůli kterým musel být částečně změněn i scénář. „O Hitlerovi bylo natočeno hodně filmů, většina však sleduje nacistického vůdce v době druhé světové války až do ko-

Filmaři natáčeli některé scény i v úzkých uličkách pod Petrovem.

O práci filmařů projevovali Brňané velký zájem.

nečné porážky Německa. Náš film se soustřeďuje na tu etapu Hitlerova života, která předcházela pozdějším krutostem. Takový způsob vyprávění skýtá určitě nebezpečí, že může být vnímán jako příběh s dobrým koncem. Na jeho začátku stojí chlapec z venkova obdařený řečnickým uměním proti celému světu, na konci muž, který získal absolutní moc. Věřím však, že veškeré obavy z našeho filmu pomínou, až ho lidé uvidí,“ je přesvědčen producent Ed Gernon.

Na tvorbě díla se podílejí i čeští filmaři ze společnosti Etamp a vítaný přívýdělek získala i celá řada komparzistů. Zkrátka nepřišlo ani město, kterému společnost CBS zaplatila za užívání veřejných prostranství 300 tisíc korun a navíc poskytla brněnské radnici i zvláštní finanční dar 160 tisíc korun.

Třisetčlenný filmový štáb má za sebou třicet natáčecích dnů a stejné množství ho ještě čeká. Do amerického televizního vysílání má film *Hitler: Kořeny zla* přijít v polovině letošního května. I když se film točí v sedmi českých městech, v Brně se snímaly jeho největší davové scény.

Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková

SUMMARY:

For five days in January and February, the Brno Zelný trh square turned into a Munich of the 1920's. The reason was that an overseas production had chosen this place as one of the locations of their TV film about the youth and way to power of Adolf Hitler entitled *Hitler: The Roots of Evil*.

**Výstava prací studentů FA VUT
v Brně v katedrále na Petrově**

